

AKADEMIN FÖR HÄLSA OCH ARBETSLIV
Avdelningen för socialt arbete och kriminologi

”Misstänkt på fel grund”

Brottslighet bland inrikesfödda med utrikesfödda föräldrar

Amir Shoki och Tanzina Hoq

2022

Examensarbete, Grundnivå (kandidatexamen), 15 hp

Socialt arbete

Socionomprogrammet

Examensarbete i socialt arbete

Handledare: Inger Linblad

Examinator: Peter Öberg

Title: Suspected on wrong grounds

Abstract

In Sweden, the group that suffers the highest risk of being accused of crimes, is the children of immigrants. Meanwhile it is the group least likely to have those accusations lead to legal charges. The purpose of this thesis is to provide increased knowledge into the overrepresentation of children of immigrants in the Swedish crime statistics, and to identify linkage between immigration and racialization. To achieve this purpose, a research overview of existing relevant research is used, and analysis is performed using intersectional perspective and racialized structures. Earlier research shows that this debate has been politically sensitive and therefore avoided altogether. The results indicate that the legal system entails processes, that leads to repetitive patterns of unfavorable and unfair verdicts towards people with immigrant backgrounds. As a conclusion, there is a need to adjust the legal system, to prevent certain groups of people being accused of crimes under false pretenses. And to increase awareness amongst social workers, of this process bias.

Keywords: second generation immigrants, crime, discrimination intersectionality, racialization,

Sammanfattning

Inrikesfödda med utrikesfödda föräldrar är den grupp i Sverige som har högst risk att misstänkas för brott, samtidigt har gruppen lägst risk att åtalas för det brott de misstänks för. Syftet med denna uppsats är att undersöka misstänkt och lagförd brottslighet bland inrikesfödda personer som har utrikesfödda föräldrar samt kopplingar till rasifiering. För att uppnå detta syfte presenteras empirin med hjälp av en kunskapsöversikt och analyseras utifrån ett intersektionellt perspektiv och rasifierande strukturer. Tidigare forskning visar att ämnet var känsligt och att forskningsresultaten förkastades. Sammanfattningsvis påvisar resultaten att det finns mekanismer i rättsväsendet som medför återkommande mönster av ofördelaktiga och orättvisa utfall för personer med utländsk bakgrund. Vi kan därmed dra slutsatser om att det finns ett behov av förändring inom rättsväsendet för att inte misstänka den gruppen på felaktiga grunder, samt att öka socialarbetarens förståelse för gruppens utsatthet.

Nyckelord: andra generationens invandrare, brott, diskriminering, intersektionalitet, rasifiering.

Förord

Vi riktar ett stort tack till vår handledare Inger Linblad för hennes goda råd och vägledning. Det har varit lärorikt och intressant att genomföra denna uppsats tillsammans. Vi vill även tacka våra familjer och vänner som ställt upp för oss under denna studietid.

Vi har under denna uppsats arbetat och bidragit gemensamt i samtliga moment, vi är därför gemensamt ansvariga för eventuella fel och brister.

Amir Shoki & Tanzina Hoq

Juni 2022

Innehållsförteckning

1. Inledning	4
1.1 Syfte och frågeställningar	5
1.2 Uppsatsens disposition	5
1.3 Begreppsförklaring	6
2. Bakgrund	7
2.1 Den tidiga forskningens debatter	7
2.2 Olika begrepp för inrikesfödda med utrikesfödda föräldrar	8
2.3 Rasdiskriminering kopplat till brottslighet	8
3. Teori	10
3.1 Intersektionalitet	10
3.2 Rasifierande strukturer	11
4. Metod	13
4.1 Metodval	13
4.2 Litteraturval	13
4.3 Genomförande	14
4.4 Uppsatsens trovärdighet	16
4.4.1 Validitet	16
4.4.2 Reliabilitet	17
4.4.2 Generaliserbarhet	17
4.5 Forskningsetiska överväganden	18
4.6 Analysmetod	19
5. Resultatredovisning	20
5.1 Tema ett – Inrikesfödda med utrikesfödda föräldrar och brottslighet	20
5.1.1 Brottstyper	21
5.1.2 Ursprungsregion	22
5.1.3 Migrationsfaktorer	24
5.1.4 Sociala faktorer	24
5.2 Tema två – kopplingar mellan rasifiering och överrisk att misstänkas eller dömas för brott hos de med utländsk bakgrund	26
5.2.1 Särbehandling inom rättsprocessen	26
5.2.2 Strukturell och institutionell rasism	27
5.2.3 Upplevelser av diskriminering	30
6. Analys	32
6.1 Analys av tema ett – inrikesfödda med utrikesfödda föräldrar och brottslighet ..	32
6.1.1 Konstruktioner	32
6.1.2 Klass	34
6.1.3 Maktstrukturer	35
6.2 Analys av tema två – kopplingar mellan rasifiering och överrisk att misstänkas eller dömas för brott hos de med utländsk bakgrund	37
6.2.1 Särbehandling inom rättsprocessen	37
6.2.2 Strukturell och institutionell rasism	38
6.2.3 Upplevelser av diskriminering	40
7. Diskussion	42
7.1 Sammanfattning av studiens centrala resultat	42

7.2 Resultatdiskussion	42
7.3 Metoddiskussion.....	45
7.4 Förslag till fortsatt forskning	46
Referenslista	47
Bilagor	0
Bilaga 1.....	0
Bilaga 2.....	0
Bilaga 3.....	8
Bilaga 4.....	9

1. Inledning

Den grundläggande frågan är varför vissa grupper i oproportionerlig utsträckning är föremål för polisens intresse. Civil Rights Defenders, 2017, s.8.

Svensk statistik visar att inrikesfödda med utrikesfödda föräldrar löper större risk att misstänkas för brott än någon annan grupp i Sverige (Brottsförebyggande rådet, 2005; 2021). Tidigare har Sverige varit unikt då denna grupp haft en underrisk, lägre statistisk risk, att misstänkas för brott jämfört med utrikesfödda. Forskare menar att denna underrisk möjliggjorts på grund av att inrikesfödda med utrikesfödda föräldrar under sina liv tagit del av ett socialt trygghetssystem av hög kvalitet och därmed givits bättre förutsättningar än utrikesfödda (Brottsförebyggande rådet, 2005; Kardell, 2011). På senare tid visar statistik att gruppen nu har högre överrisk att misstänkas för brott jämfört med utrikesfödda (Brottsförebyggande rådet, 2021). Ämnet är omdiskuterat och BRÅ (Brottsförebyggande rådet, 1996; 2005; 2021) har genomfört fördjupade studier med särskiljande av grupper utifrån ursprung så som inrikes- och utrikesfödda i olika variationer (Brottsförebyggande rådet, 2021). Utifrån BRÅ:s (Brottsförebyggande rådet, 2021) rapport går det inte att fastställa ett samband mellan gruppen inrikesfödda med utrikesfödda föräldrar kategoriserade efter moderns födelseregion och benägenhet att begå brott, dock framkommer ett samband mellan faktorer som generellt ökar risken för brottslighet såsom låg inkomst, låg utbildningsnivå, diskriminering och arbetslöshet. Kardell (2011) påvisar att inrikesfödda med utrikesfödda föräldrar har en överrisk att misstänkas för brott men döms sedan i mindre utsträckning i jämförelse med andra misstänkta grupper. Utifrån den forskning BRÅ (Brottsförebyggande rådet, 2021) redovisar gör vi antagandet att det finns yttre faktorer som påverkar hur ofta en människa riskerar misstänkas eller dömas för brott och vi vill undersöka om det finns ett samband med rasifiering. År 2020 hade omkring 20 procent av Sveriges befolkning utländsk bakgrund och 15 procent av barn under 18 år var inrikesfödda med utrikesfödda föräldrar (SCB, 2020), vilket utgör en signifikant stor del av Sveriges befolkning. Vi kommer i vårt yrkesliv som socialarbetare möta människor som löper en överrisk att misstänkas för brott och den utsatthet den överrisken kan tänkas leda till, vi är därför angelägna om att öka förståelsen för och kunskapen om denna grupps situation, vilket vi vill bidra till genom denna uppsats. Resultatet kan bidra till att synliggöra och definiera gruppens utsatthet

som ett socialt problem vilket möjliggör att mobilisera resurser samt skapa teorier och metoder för praktiskt socialt arbete.

1.1 Syfte och frågeställningar

Syftet med denna uppsats är att undersöka misstänkt och lagförd brottslighet bland inrikesfödda personer som har utrikesfödda föräldrar samt kopplingar till rasifiering. För att besvara syftet formuleras följande två frågeställningar:

1. Vilka är de huvudsakliga resultaten i forskningen om inrikesfödda med utrikesfödda föräldrar och överrisk att misstänkas eller dömas för brott utifrån svensk brottsstatistik?
2. Vilka kopplingar kan göras utifrån forskningslitteraturen, mellan rasifiering och överrisk att misstänkas eller dömas för brott då de med utländsk bakgrund jämförs med de med inhemsk bakgrund.

1.2 Uppsatsens disposition

Denna uppsats består av sju kapitel som följs av en referenslista och bilagor. Kapitel ett börjar med en inledning som sedan utmynnar i syfte och frågeställningar. Därefter följer denna disposition som hjälper läsaren att orientera sig i uppsatsen, kapitlet avslutas med begreppsförklaringar. Kapitel två presenterar bakgrunden som är uppdelad i tre avsnitt och kontextualiserar uppsatsens ämne. Kapitel tre presenterar de teoretiska perspektiv vi valt. Kapitel fyra innehåller metodval, litteraturval, genomförande, uppsatsens trovärdighet, forskningsetiska överväganden och avslutas med analysmetod. Kapitel fem redovisar studiens empiri som tematiseras utifrån de två frågeställningarna. Kapitel sex redogör för analys utifrån valda teorier, analysen har tematiserats utifrån de två frågeställningarna. Kapitel sju innehåller en kort sammanfattning av uppsatsens centrala resultat, för att sedan övergå till en diskussion om resultat och vald metod, kapitlet avslutas med förslag till fortsatt forskning. Till uppsatsen följer en referenslista och fyra bilagor som genom tabeller förtydligar sökningsprocessen, primärdokument, ursprungsregion och brottskategorier.

1.3 Begreppsförklaring

För att öka tydligheten i den fortsatta läsningen presenteras bärande begrepp som är aktuella i vår uppsats.

- Den studerade gruppen – inrikesfödda med utrikesfödda föräldrar.
- Utländsk bakgrund – inrikesfödda med utrikesfödda föräldrar eller utrikesfödda.
- Inhemsk bakgrund – inrikesfödda med inrikesfödda föräldrar.
- Referensgrupperna – utrikesfödda och inrikesfödda med inrikesfödda föräldrar.
- Alla grupper – inrikesfödda med inrikesfödda föräldrar, inrikesfödda med utrikesfödda föräldrar, utrikesfödda.
- Ursprungsregion – uppdelade kontinenter för att särskilja inrikesfödda med utrikesfödda föräldrars bakgrund baserat på moderns födelseland (se bilaga 3).
- Överrisk – högre statistisk risk, i denna uppsats används överrisk för att beskriva hur många gånger större risken är att en person som tillhör en viss grupp är misstänkt eller dömd för brott jämfört med en person som tillhör en annan grupp.

2. Bakgrund

Följande kapitel kontextualiserar uppsatsens valda ämne för att ge en bakgrund till det som studeras och tidigare forsknings betydelse för dagens forskningsläge därför kommer 2.1 presentera forskning från 1970–1980 med hänvisning till uppsatsens syfte. Avsnitt 2.1 kommer även fokusera på utrikesfödda då den studerade gruppen, inrikesfödda med utrikesfödda föräldrar inte urskiljs från inrikesfödda med inrikesfödda föräldrar i den tidigare forskningen då båda grupperna i den tidigare forskningen kategoriseras utefter vart de är födda. Avsnitt 2.2 diskuterar olika begrepp för den studerade gruppen, inrikesfödda med utrikesfödda föräldrar och avsnitt 2.3 diskuterar rasifiering kopplat till brottslighet.

2.1 Den tidiga forskningens debatter

Den första nordiska debatten kring överrepresentation i brottslighet bland utrikesfödda uppstod på sent 1970-tal och tidigt 1980-tal av forskarna Falck (1982) och Sveri (1980). Dessa två forskare diskuterade hur forskningen bedrevs och hur den kunde komma att användas. Falck menade att forskningen var missvisande då den baserades på få variabler som exempelvis nationalitet, brottstyp och ålder. I forskningen saknades variabler så som kön och hemvist, det vill säga bostadsort, som Falck menar är av yttersta vikt för att resultatet inte ska vara vilseledande. Falck varnar för att den svenska forskningen präglas av det som han beskriver som *graverande svagheter* och pekar på flera exempel med för grova indelningar i de representerade grupperna i Sveris studie från 1980 (Falck, 1982; Sveri, 1980).

Den forskning som Falck menar är bristfällig används sedan som referens i nyare forskning och reproducerar på så sätt dessa missvisande resultat, vilket han menar är till last för utrikesfödda eftersom den forskningen visar på en högre överrisk för dem att dömas för brott. Falck menar vidare att detta behöver tas i beaktande så att forskningen inte missbrukas inom ett så känsligt forskningsämne som utrikesfödda och brott, där det florerar många myter och föreställningar (Falck, 1982). Då det finns risk att en folkgrupp hängs ut eller att gruppen utrikesfödda stigmatiseras, det vill säga att gruppen pekas ut och förknippas med negativa stereotyper (Erving, 2020). Debatten avtog under 1980-talet då ämnet var känsligt och forskningsresultaten förkastades. Den andra vågen av debatt

kring fenomenet startade 1989 i och med invandring från Östeuropa och pågår än idag (Brottsförebyggande rådet, 1996; 2005; 2021; Martens, 1997).

2.2 Olika begrepp för inrikesfödda med utrikesfödda föräldrar

Det var inte förrän år 1996 som inrikesfödda med utrikesfödda började särskiljas inom forskningen (Brottsförebyggande rådet, 1996). Detta gav betydelse till personens födelseland och klassificeringen *icke svensk* började användas. Begreppet *icke svensk* används för att beteckna en person som är född i Sverige av föräldrar födda utanför Sverige. I och med denna klassificering finns möjligheten att dela in personer i olika grupper och göra jämförelser (Kardell 2011).

Kulturdepartementet (Ds 2000:43) menar att begreppet *andra generationens invandrare* är ett omstritt begrepp, detta utifrån att gruppen är födda i och oftare har anknytning till Sverige än utrikesfödda. Att kalla gruppen inrikesfödda med utrikesfödda föräldrar för *andra generationens invandrare* är språkligt ologiskt då de inte invandrat till Sverige och därmed inte kan betraktas som invandrare. Andra begrepp som med fördel kan användas är *barn till invandrare* eller *personer med utländsk bakgrund*. Begreppet *invandrare* bör inte sammankopplas med personer födda i Sverige (Ds 2000:43). I uppsatsen kallas den studerade gruppen genomgående för inrikesfödda med utrikesfödda föräldrar i tema ett, då begreppet *barn till invandrare* lämnar utrymme för inrikesfödda såväl som utrikesfödda barn. Dock används begreppet *utländsk bakgrund* i tema två för att beskriva inrikesfödda med utrikesfödda föräldrar och utrikesfödda då primärdokumentationen som studerat rasifiering inte skiljer grupperna åt och då rasifierande strukturer utgår från hur en person ser ut och inte vart denne är född (Dominelli, 2008). Trots det vi skrivit ovan har vi valt att använda oss av begreppet *andra generationens invandrare* i våra nyckelord för att uppsatsen ska vara lättare att finna i databaser.

2.3 Rasdiskriminering kopplat till brottslighet

Det svenska samhället präglas av maktstrukturer som påverkar skilda grupper av människor. Olika grupper av människor lever under olika villkor och möjligheter, beroende på om individen har inhemsk eller utländsk bakgrund (Mattsson, 2021). Mattsson (2021) menar att den svenska befolkningen delas institutionellt och individuellt in i fasta kategorier som exempelvis svenskar eller invandrare, vilket gör ojämlika

maktförhållanden naturliga, dessa maktförhållanden legitimeras sedan i den mån kategoriseringen blir utgångspunkt för att analysera sociala ojämlikheter.

Regeringen beslutade år 2004 att tillsätta en utredning (SOU 2005:69) för att identifiera och kartlägga mekanismer bakom institutionell och strukturell diskriminering utifrån etnisk och religiös tillhörighet. Utredningen visade att personer med utländsk bakgrund uttrycker stor skepsis, rädsla och misstro mot polis och rättsväsende i Sverige samt att en allmän uppfattning fanns om att personer med utländsk bakgrund behandlas på ett hårdare och mer orättvist sätt än dem med inhemsk bakgrund. Denna upplevelse av orättvisa baserade sig exempelvis på annorlunda hudfärg, språk eller etnisk bakgrund. Utredningen visade också att det finns en uppfattning hos många utrikesfödda om att de är mindre trovärdiga som vittnen just på grund av sin utländska bakgrund. (SOU 2005:69). Polisens mål är att upprätta gränser mellan kriminella och laglydiga, men i praktiken upprätthålls också ojämna maktförhållanden utifrån etnicitet. Polisens arbete belyser den konflikt som kan uppstå mellan rättssäkerhet och effektivitet vilket knyter an till frågor om principen om likhet inför lagen och poliskårens legitimitet (Civil Rights Defenders, 2017).

3. Teori

Då syftet med denna uppsats är att undersöka misstänkt och lagförd brottslighet bland inrikesfödda personer som har utrikesfödda föräldrar samt kopplingar till rasifiering, har vi valt att analysera uppsatsens resultat med hjälp av intersektionalitet och rasifierande strukturer för att bäst svara på uppsatsens två frågeställningar. Genom intersektionalitet kan komplexa och dynamiska analyser genomföras och skapa förståelse för olika maktstrukturer och hur de bidrar till att förtryck och ojämlikhet återskapas och upprätthålls (Edling & Liljeros, 2016; Mattson, 2021). Med rasifierande strukturer lyfts olika former av diskriminering utifrån skapandet av över- och underordnad, (Dominelli, 2008; Molina, 1997; Reyes & Kamali, 2005) vilket möjliggör att kopplingar mellan rasifiering och brottslighet kan synliggöras. Inom ramen för uppsatsen kommer vi beskriva de aspekter av teorierna som är relevanta för uppsatsens analys, vilket innebär att en fullständig beskrivning av teorierna inte genomförs.

3.1 Intersektionalitet

Intersektionalitet är ett perspektiv med en analytisk ambition att belysa hur olika maktordningar och kategorier påverkar och ibland förstärker varandra. En enskild maktordning, där olika grupper i samhället ges makt kan inte förstås oberoende av andra, utan vävs samman och påverkar varandra. Intersektionalitet handlar alltså om att göra en komplex och dynamisk analys av maktstrukturer, där de centrala kategorierna för den intersektionella analysen är kön, sexualitet, klass, etnicitet, funktionalitet och ålder (Mattsson, 2021). Edling och Liljeros (2016) diskuterar begreppet social skiktning för att förklara hur systematisk ojämlikhet uppstår i fördelning av resurser mellan individer och grupper i ett visst sammanhang i samma samhälle. Med resurser menas sådant som gör det möjligt för individen att hävda och nå sina intressen. De sociala skikten uppstår genom människors sociala relationer till varandra vilka i sin tur skapar mönster av hur vi uppfattar varandra. Edling och Liljeros (2016) menar att frågor om det som uppstår när olika kategorier och maktrelationer samverkar är relevant vid en intersektionell analys. Intersektionell analys synliggör målgruppsspecifika behov, åtgärder, insatser etcetera med hänsyn till att man kan tillhöra flera målgrupper samtidigt. Utifrån ett intersektionalitet perspektiv kan samspel mellan olika kategorier och maktstrukturer analyseras och det förutsätter inte att samtliga kategorier lyfts, utan endast de kategorier som är relevanta för den aktuella analysen (Mattsson, 2021).

Ytterligare en väsentlig del inom intersektionell analys är hur olika grupper konstrueras med över- och underordning, exempelvis man/kvinna och under-/överklass. Dessa grupper kategoriseras och analyseras i skärningspunkten och inte var för sig inom det intersektionella perspektivet. Exempelvis konstrueras den invandrade kvinnan som underordnad den invandrade mannen men även underordnad den svenska kvinnan. Hon tillägnas egenskaper som förtryckt och arbetslös medan den svenska kvinnan konstrueras som fri och modern. Alla grupper av individer kategoriseras och konstrueras, det vill säga tilldelas egenskaper utifrån människors egna föreställningar och stereotypa bilder om hur världen är beskaffad, detta är alltså något som inte är statistiskt utan tillhör det kulturella och historiska sammanhang vi befinner oss i. Intersektionellt perspektiv belyser maktstrukturer, konstruktioner och kategoriseringar samt förhållandet mellan dessa (Mattsson, 2021).

3.2 Rasifierande strukturer

Rasifiering är den process i vilken människor eller grupper blir utsatta för rasism genom föreställningar där människorna eller grupperna tillskrivs egenskaper utifrån deras hudfärg, etnicitet, språk, nationalitet och religion (Dominelli, 2008; Molina, 1997). Begreppet ras är bestritt och socialt konstruerat snarare än att det har biologiskt mening, dock fortsätter människor att använda biologiska egenskaper i det sociala skapandet av mening för ordet ras. Dominelli (2008) menar att ordet ras belyser normaliseringen av hur det biologiska arvet i samband med sociala egenskaper värderas som antingen negativa eller positiva och producerar rasifieringen av både svarta och vita människor. Maktrelationer och systematisk ojämlikhet är avgörande för reproduktionen av rasism (Dominelli, 2008). Rasifiering kan beskrivas genom de uttryckta och/eller outtalade kategoriseringar, tankemodeller och associationer som skapar vår verklighet och gör rangordning av människor till en naturlig del av sociala relationer och maktstrukturer (Mattsson, 2021). Reyes och Kamali (2005) menar att rasismen måste studeras utifrån en historisk och geografisk kontext och beskriver att vårt samhälle inom postkolonial tradition ses som format av ett kolonialt arv. Rasism är en produkt av invecklade relationer mellan över- och underordnade maktpositioner som skapades under kolonialismen och som än idag reproduceras. Om man förstår historien, kan man även förstå de maktförhållanden där idén om den vita mannens överlägsenhet ligger bakom den europeiska dominansen över stora delar av världen sedan flera hundra år tillbaka.

Detta historiska synsätt är än idag aktuellt för förståelsen av dagens rasistiska ideologier (Molina, 1997).

Rasifierande strukturer återfinns på alla nivåer i samhället och kan ta sig uttryck som personlig eller *individuell* rasism, ett slags uppenbart hat grundat i individers fanatism. Det kan utövas som fördomar, negativa attityder och aktiviteter som förnekar vissa kategorier av människor värdighet och jämställdhet samt rättfärdigas genom att anspela på institutionell och kulturell rasism. *Institutionell* rasism finns i professionellas rutiner och förhållningssätt, exempelvis inom rättsväsende, socialtjänst och sjukvård, och innebär att individers behörighet och berättigande till sociala resurser bedöms genom att vissa människor exkluderas mer än andra. Dominelli (2008) menar att rasism pekar ut exkluderade grupper som abnormala för deras misslyckande att klara sig inom välfärdsystemet, något som missas i vardagliga rutiner, normaliseras av offentliga auktoriteter och ger mer makt och resurser till människor som uppfattas som överlägsna. *Kulturell* rasism består av de sociala värderingar, traditioner, idéer samt normer som formar social interaktion mellan människor och grupper samt ger mening till vissa, vilket nedvärderar andra kulturella företeelser. Genom språk och religion tillsammans med kultur och värderingar skapas en kollektiv världsbild som ger människor en plats i samhället, och utifrån det skapas gemensamma beteenden. Dominelli (2008) menar att kulturell rasism bygger på de gemensamma beteenden som skapas, och befäster rasism som sedan bevaras integrerat i institutionell och personlig rasism genom vardagliga uttryck. Institutionell och kulturell rasism är de strukturella komponenter av rasism som föds och föder personlig rasism, för att sedan skapa ett komplext samspel (Dominelli, 2008).

4. Metod

I följande kapitel presenterar vi den valda metoden för att sedan diskutera inkludering och exkludering av litteratur. Kapitlet fortsätter med en beskrivning av genomförande samt en presentation av validitet, reliabilitet och generaliserbarhet i förhållande till kunskapsöversikter. Avslutningsvis har vi redogjort för forskningsetiska överväganden och analysmetod.

4.1 Metodval

Utifrån uppsatsens syfte har vi valt en kvalitativ forskningsstrategi för att genom avgränsad vetenskaplig litteratur genomföra en kunskapsöversikt (Backman, 2016). En kunskapsöversikt bidrar med en övergripande bild av det valda ämnet genom att sammanställa slutsatser från relevanta studier för att sedan använda dem som empiri i syfte att svara på uppsatsens frågeställningar (Svensson & Ahrne, 2015; Backman, 2016; Bildtgård & Tielman-Lindberg, 2008). Utgångspunkten för uppsatsen är att undersöka misstänkt och lagförd brottslighet bland inrikesfödda personer som har utrikesfödda föräldrar samt kopplingar till rasifiering, vilket vi har gjort genom att identifiera, kritiskt granska och analysera aktuell och relevant forskningslitteratur. I vår kunskapsöversikt har vi använt oss av ett arbetssätt som utgår från hur den systematiska litteraturstudiens tillvägagångssätt utförs och genom det ökat grundligheten och minskat våra egna skevheter. Vi har haft ett systematiskt förhållningssätt i vår framställan av resultat samt följt transparenta processer för att möjliggöra större reliabilitet och validitet till uppsatsens resultat (Bryman, 2018; David & Sutton, 2016). De olika steg vi använt oss av inspirerades av följande systematiska litteraturgenomgång:

1. Formulera tydligt syfte och frågeställning
2. Beskriva tydliga inklusions- och exklusionskriterier
3. Granska att samtliga litteraturval uppfyller kriterierna i steg två
4. Beskriva de viktigaste faktorerna i litteraturvalet
5. Formulera en sammanställning av resultaten.

4.2 Litteraturval

För att i största möjliga mån visa på transparens och undvika egen bias har vi följt formulerade mål och syften för uppsatsen, och gjort en tydlig beskrivning av hur urvalet

skett genom inkluderings- och exkluderingskriterier. Vidare har vi endast använt kvalitetsgranskade artiklar, det vill säga vetenskapliga publikationer, som lästs och granskats av sakkunniga innan de accepterats för publicering. Det är en form av kvalitets- eller statusmarkör som säkrar att den publicerade forskningen håller en hög standard. Slutligen har vi beskrivit processen för urval och litteraturinsamling (Bryman, 2018; Friberg, 2017; Forsberg et al., 2016).

Vi har valt att inkludera all funnen litteratur som publicerats 1996–2021 då begreppet invandrades barn för första gången berörs i en svensk studie 1996 (Brottsförebyggande rådet, 1996). All litteratur som berör inrikesfödda med utrikesfödda föräldrar med koppling till rasifiering och/eller brottsstatistik inkluderas då vi ser att detta skulle kunna svara på våra frågeställningar på ett adekvat sätt. All litteratur på andra språk än engelska och svenska har exkluderats då vi som författare endast behärskar dessa två språk. För att få en övergripande bild har vi utöver nationell litteratur även inkluderat skandinavisk litteratur. Litteratur har samlats in via databaserna Discovery och SOC index.

4.3 Genomförande

Intresset för uppsatsens ämne uppkom efter att vi tagit del av resultatet i BRÅ:s rapport från 2021 (Brottsförebyggande rådet, 2021). Innan valet av uppsatsens ämne gjordes preliminära sökningar 2022-01-28 via Google. För att vara så heltäckande som möjligt användes olika begrepp så som *invandrare*, *brott*, *andra generationers invandrare*, *inrikesfödda med två utrikesfödda föräldrar* och *utrikesfödda*, för att undersöka vad som allmänt skrivs om ämnet och om det finns tillräckligt mycket underlag för en uppsats. Datainsamlingen inleddes sedan genom att först läsa igenom BRÅ:s rapport från 2021 (Brottsförebyggande rådet, 2021), för att sedan läsa vidare BRÅ:s rapporter 1996, 2005, 2019 (Brottsförebyggande rådet, 1996; 2005; 2019). Dessa söktes fram via BRÅ:s hemsida och valdes som relevanta för uppsatsen.

Utifrån BRÅ:s rapporter skapades en övergripande bild av den studerade gruppens brottslighet i jämförelse med referensgrupperna. För att söka primärdokument har vi inledningsvis använt oss av högskolan i Gävles (HIG) sökmotor Discovery som är ett verktyg för en första orientering av vetenskapligt material. I sökande efter relevanta vetenskapliga texter påbörjades sökprocessen 2022-02-08 och avslutades 2022-03-18. Vi använde oss utav våra sökstrategier och inkluderings- och exkluderingskriterier.

En preliminär sökning genomfördes på Discovery med sökordet ”*second generation immigrants*” vilket resulterade i 11 465 träffar med kvalitetsgranskade texter i fulltextformat inom tidsramen 1930–2021. För att använda olika begreppsökningar identifierades olika nyckelbegrepp utifrån studiens frågeställningar och vi sökte därefter med en kombination av sökorden *second generation immigrants* och *crime* vilket resulterade i 192 kvalitetsgranskade vetenskapliga artiklar i fulltextformat publicerade inom tidsramen 1930–2021. För att ytterligare avgränsa sökresultaten bestämde vi oss för att göra en tidsavgränsning genom att söka vetenskapliga texter mellan år 1996–2021. Denna avgränsning resulterade i att det blev 251 artiklar.

Fortsättningsvis söktes vetenskapliga texter enbart kopplade till Sverige med sökorden *second generation immigrants*, *crime* och *Sweden* vilket resulterade i 10 träffar. Under sökprocessen upptäckte vi att en viss del av den sökta litteraturen innehöll jämförelser och likheter med andra skandinaviska länder. För att få en övergripande bild av forskningsläget söktes även relevant litteratur inom skandinavisk forskning. Med denna avgränsning användes nyckelbegreppet *scandinavia* i sökningen, vilket inte resulterade i några träffar. Sökningen specificerades genom ett tillägg i sökordet *scandinavia* och en Boolean, lades till, det vill säga en *OR* funktion för att kombinera flera ord (Forsberg & Wengström, 2016), och det nya sökordet blev *scandinavia, OR norway, OR sweden, OR denmark OR finland OR iceland* som dock inte heller resulterade i några träffar. Sökningen specificerades ytterligare med hjälp av att trunkera orden, vilket innebär att ersätta ordändelserna med (*), detta resulterar i att fånga in alternativa ändelser av sökorden samt bredda sökningen och få flera relevanta träffar i sökningsprocessen (Friberg, 2017; Forsberg & Wengström, 2016). Med dessa avgränsningar blev urvalet artiklar avsevärt mindre och resulterade i 13 artiklar. Dessa artiklar har granskats genom att först läsa sammanfattningen för en första gallring och därefter undersöka om dessa är relevanta enligt våra inkluderings- och exkluderingskriterier.

För att söka fram relevanta dokument gällande frågeställning två om rasifiering används nyckelbegreppen *rasifiering* och *diskriminering*. Av den tidigare sammansättning av sökorden det vill säga *second generation immigrants, crime, Sweden* med mera lades sökordet *discrimination** till i Discovery och därefter genomfördes en ny sökning, vilket resulterade i en träff på en artikel som återfanns bland tidigare sökningar. Sökningen

upprepades genom att byta ut *discrimination** mot *race profiling**, Vidare *race profiling* mot *racial discrimination** och slutligen med *racialization**. Ingen av dessa sökningar resulterade i funna artiklar. För att söka ytterligare vetenskapliga texter användes databasen SocIndex som är mer specialiserade inom det valda ämnesområdet. I SocIndex kan man hitta artiklar inom sociologi, socialt arbete, gerontologi och socialpolitik. Genom de tidigare trunkerade sökorden *second generation immigrant**, *crime** och *scandinavia OR norway, OR sweden, OR denmark OR finland OR iceland*, samt samma inkluderingskriterier fick sökningen sex träffar varav samtliga fanns bland tidigare sökningar i Discovery. Därefter lades sökord som *racialization*, *discrimination** och *race profiling** enskilt till vid varje sökning och gav inga träffar.

Vidare söktes dokument hos BRÅ där vi fann två relevanta dokument. En återkommande författare i de sökta dokumenten är Johan Kardell. Vi valde därför att söka efter hans publikationer och fann där två relevanta dokument. Även SOU 2006:30 återkom som referens i flera av dokumenten och bedömdes efter läsning vara relevant för uppsatsen. Avslutningsvis fann vi totalt 21 primärdokument som bedömdes relevanta för frågeställningarna utifrån inkluderings- och exkluderingskriterier, efter genomläsning gallrades de ner till tolv dokument. De åtta som exkluderats bedömdes vid ett senare skede inte vara relevanta för uppsatsens frågeställningar (se bilaga 2).

4.4 Uppsatsens trovärdighet

4.4.1 Validitet

För att uppnå transparens är det viktigt att ta hänsyn till validitet. Den traditionella innebörden av validitet är tillämpningsbar inom kvantitativ forskning då validitet bedömer om rätt sak mäts (Bryman, 2018; Olsson, 2021). Det finns flera varianter av validitet, en som kan tänkas relevant för en kunskapsstudie är exempelvis intern validitet vilket ämnar säga något om hur verkligheten stämmer överens med resultatet, det vill säga om fenomenet beskrivits på ett korrekt sätt (Bryman, 2018; Jacobsen, 2012). I enlighet med frågeställning *Vilka är de huvudsakliga resultaten i forskningen om inrikesfödda med utrikesfödda föräldrar och överrisk att misstänkas eller dömas för brott utifrån svensk brottsstatistik?* bedömer vi validiteten som hög då vi presenterar de huvudsakliga resultaten från flera primärdokument. Dessa primärdokument har baserats på registerdata inhämtade från BRÅ och Åklagarmyndigheten, vilka är källor med god kvalitet därför att de är genomförda och kontrollerade av statliga myndigheter. Validiteten

höjs även utifrån det systematiska förhållningssätt vi valt att tillämpa i denna kunskapsöversikt då de artiklar som kvalificerat sig genomgått transparenta kritiska granskningar av oss som författare. Vidare kan frågeställning två *Vilka kopplingar kan göras utifrån forskningslitteraturen, mellan rasifiering och överrisk att misstänkas eller dömas för brott då de med utländsk bakgrund jämförs med de med inhemsk bakgrund*, även bedömas ha hög validitet, då endast de huvudsakliga resultaten från primärdokumentet presenterats, vilket är i enlighet med syftet av en kunskapsöversikt. All empiri som använts i denna uppsats har oundvikligen tolkats av oss författare, vilket behöver tas i beaktan i förhållande till validitet.

4.4.2 Reliabilitet

Reliabilitet avser huruvida resultatet vid en studie blir densamma då studien upprepas och rör i sin grund frågan om pålitlighet (Bryman, 2018). För att stärka uppsatsens reliabilitet har vi lagt vikt vid transparens genom att noggrant presentera tillvägagångssätt i sökningen av primärdokument, inkluderings- och exkluderingskriterier samt sökord. Andra variabler som kan ha påverkat resultatet och därmed reliabiliteten är att primärdokument kan försvinna från databaser, och att vår egen bias i form av hur vi tolkat den empiri vi presenterat kan påverka resultatet vid en återupprepning av studien.

4.4.2 Generaliserbarhet

Generaliserbarhet belyser i vilken utsträckning resultaten av en studie är tillämpningsbara på en liknande grupp som använts i studien men som inte ingår i studien, det vill säga kan vi med vårt resultat generalisera utifrån en annan miljö eller i större skala (Svensson et al., 2015; Bryman, 2018). Uppsatsens resultat utifrån den studerade gruppen och kopplingar till rasifiering kan vara generaliserbara i andra liknande miljöer och liknande grupper, exempelvis arbetslösa inrikesfödda med utrikesfödda föräldrar inom arbetsmarknad då resultatet kan jämföras med flertalet andra studier för att påvisa likheter, och då anta att generaliseringar som kan göras stämmer. Utan att mäta sig med andra studier kan inte generaliseringar göras utifrån den slutsats som presenteras i denna uppsats.

4.5 Forskningsetiska överväganden

Innan arbetet med en kunskapsöversikt påbörjas behöver etiska överväganden göras, forskare måste beakta forskningsetiska faktorer för att studien ska bidra med nytta och för att minimera risken att någon kan skadas (Vetenskapsrådet, 2017).

Utifrån syftet med denna uppsats som är att undersöka misstänkt och lagförd brottslighet bland inrikesfödda personer som har utrikesfödda föräldrar samt kopplingar till rasifiering, kan en bild skapas av forskningsläget och vilka kunskapsluckor som kan finnas. Ny förståelse av fenomenet är värdefull på flera sätt och studien kan bidra med ny kunskap och fylla en viktig funktion för framtida forskning. Studien kan även bidra med förståelse till yrkesverksamma inom socialt arbetet, men även andra områden kan ha nytta av denna uppsats, inte minst rättsväsende.

Vetenskapsrådet (2017) har givit ut riktlinjer för hur god forskning kan användas för att utveckla vårt samhälle. Etiska överväganden och riktlinjer som forskare behöver beakta och som har en avgörande roll för forskningens kvalitet är hur genomföraren presenterar resultatet av forskningen på ett ansvarsfullt sätt. Fusk och ohederlighet får inte förekomma inom forskning och vikten att tänka igenom de etiska överväganden som en studie kan stå inför innan den genomförs betonas (Forsberg & Wengström, 2020). Relevansen för etiska överväganden ökar om studien har någon form av forskningsdeltagare. Då denna studie är en kunskapsöversikt är riskerna för att forskningsdeltagare utsätts för skada som studien kan medföra begränsade, dock är det även vid litteraturstudier och metaanalyser viktigt att reflektera över. Vetenskapsrådet definierar följande:

Vetenskaplig oredlighet innebär handlingar eller underlåtelser i samband med forskning, vilka – medvetet eller av oaktsamhet – leder till falska eller förvrängda resultat eller ger vilseledande uppgifter om en persons insats i forskningen (Vetenskapsrådet, 2017, s. 64).

De etiska överväganden som gjorts för denna studie handlar om plagiering av andras idéer och material, Plagiering innebär att andras texter eller tankar presenteras som ens egna ord. Allt som inte är egna tankar presenteras i denna uppsats med hjälp av referenser och samtliga referenser finns presenterade i studiens referenslista. Andra etiska överväganden vi under uppsatsens gång gjort är att minimera risken för fabrikationer och förvanskning

av andras forskning, det vill säga när man framställer andras studier på ett orättvist sätt och för orimliga resonemang genom att förvanska den information som inhämtats. För att bedriva forskning på ett etiskt och sakligt sätt så måste det ske utan egen agenda, det vill säga att exempelvis inte exkludera litteratur utifrån eget tycke utan noga följa valda kriterier som nämns i litteraturval för högsta möjliga transparens. För att säkerställa bilden av kunskapsläget presenteras samtliga primärdokument (se bilaga 2) som valts utifrån uppställda inkluderings- och exkluderingskriterier. Vidare har endast kvalitetsgranskad litteratur använts, vilket också är ett etiskt ställningstagande (Vetenskapsrådet 2017).

4.6 Analysmetod

Efter att urvalet har gjorts rekommenderar Bryman (2018) att de utvalda studierna presenteras i sammanfattande tabeller med en översikt innehållande de viktigaste aspekterna. För att ge en överblick av varje enskild studie har vi därför utformat en tabell där de enskilda studierna beskrivits med syfte och resultat för att det ska vara lättare att överblicka dokumenten (se bilaga 2). Dessa har organiserats efter alfabetisk ordning för att göra det enklare för läsaren att jämföra informationen med de referenser som görs i den löpande texten. Eftersom vårt intresse är att öka kunskap med hjälp av våra två frågeställningar har vi gjort en kunskapsöversikt. Processen för studien kan bäst beskrivas som induktiv, det vill säga att teorier och begrepp växer fram under studiens gång (Kvale & Brinkmann, 2014; Backman, 2016). Vi har under studiens gång sökt de teoretiska analysverktyg som vi ansett varit bäst lämpade för vår studie, och syftet var att använda teorier som verktyg för att förstå empirin. Studiens två frågeställningar har fått vara utgångspunkt och utgöra basen för strukturering av teman. För respektive tema har vi byggt underkategorier med en deduktiv ansats, det vill säga studiens teoretiska utgångspunkt har fått utgöra grunden för struktureringen (Kvale & Brinkmann, 2014; Backman, 2016). Slutligen har empirin analyserats genom att tillämpa valda teorier i varje tema och dess underkategorier, för att därigenom sammanställa delarna till ett gemensamt diskussionsavsnitt.

5. Resultatredovisning

Detta kapitel består av resultatredovisning av tolv primärdokument (se bilaga 2) och kommer nedan att presenteras utifrån två teman som urskilts med hjälp av uppsatsens två frågeställningar. Kapitlet inleds med de primärdokument som berör tema ett – *inrikesfödda med utrikesfödda föräldrar och brottslighet* för att sedan redogöra för de primärdokument som berör tema två – *kopplingar mellan rasifiering och överrisk att misstänkas eller dömas för brott hos de med utländsk bakgrund*.

Avsnitt 5.1 redogör för den allmänna utvecklingen av brottslighet, det vill säga misstankar och lagföringar baserat på brottsstatistik för den studerade gruppen, inrikesfödda med utrikesfödda föräldrar. Då vissa primärdokument diskuterar vidare kring brottslighet utifrån brottsstatistik som presenterats i BRÅ:s rapporter (Brottsförebyggande rådet 2005; 2019; 2021) kommer brottsstatistik från dessa dokument inte att upprepas nedan, utan statistiken kommer endast presenteras en gång, dock kommer relevant fakta från övriga dokument att presenteras. Avsnitt 5.1.1 presenterar empiri kring den studerade gruppen inom olika brottstyper. Avsnitt 5.1.2 redogör för den studerade gruppens ursprungsregion utifrån moderns födelseland. 5.1.3 redogör både för inrikesfödda med utrikesfödda föräldrar samt utrikesfödda då den studerade gruppen inte migrerat till Sverige. I avsnitt 5.1.4 presenteras sociala faktorer och den studerade gruppen inrikesfödda med utrikesfödda föräldrar och brottslighet.

I avsnitt 5.2 kommer begreppet *utländsk bakgrund* att användas för både inrikesfödda med utrikesfödda föräldrar och utrikesfödda då dessa grupper inte skiljs åt vad gäller rasifiering och diskriminering. Avsnitt 5.2.1 redogör samspelet mellan samhällliga och politiska strukturer samt processer. Avsnitt 5.2.2 redogör samspelet mellan de olika närmiljöerna, kontakt med institutioner och organisationer. Avsnitt 5.2.3 redogör för människors handlingar, subjektiva upplevelser och beteende.

5.1 Tema ett – Inrikesfödda med utrikesfödda föräldrar och brottslighet

BRÅ (Brottsförebyggande rådet, 2019) redogör för brottslighet med hjälp av statistik för perioden 2005 – 2019 bland personer med utländsk och inhemsk bakgrund där de menar att överrisk att misstänkas för en rad brottstyper ökar för den studerade gruppen, inrikesfödda med utrikesfödda föräldrar, både i faktiska tal men även i förhållande till

inrikesfödda med inrikesfödda föräldrar. Överrisken att misstänkas för brott är drygt två gånger högre för den studerade gruppen (Brottsförebyggande rådet, 2019). Denna ökning hos den studerade gruppen ligger på liknande nivå utifrån de resultat som återfinns i BRÅ:s rapport från år 2021 (Brottsförebyggande rådet, 2021), där de redogör för en överrisk att misstänkas för brott på 2,3 under tidsperioden 2015–2018. Överrisken att misstänkas för brott har ökat sedan den första BRÅ rapporten (Brottsförebyggande rådet, 1996).

Kardell och Carlsson (2009) undersöker lagföringar och misstankar om brottslighet. De påvisar att den studerade gruppen har en överrisk att misstänkas för brott på 2,4 jämfört med inrikesfödda med inrikesfödda föräldrar. Undersöker man endast upplärade brott, det vill säga de misstankar som lett till åtal, åtalsunderlåtelse eller strafföreläggande har den studerade gruppen högst överrisk att misstänkas för brott i jämförelse med inrikesfödda med inrikesfödda föräldrar (Kardell et al., 2009). Inrikesfödda med utrikesfödda föräldrar har hög risk att utveckla en brottslig karriär, brott som är karakteristiska för gruppen är också brott som vid ung ålder leder in i en kriminell karriär, exempelvis rån och bilstöld (Kardell & Martens, 2013). Enligt studier som mäter brottslighet har brott minskat för alla grupper sedan år 1973, dock minst för den studerade gruppen vilket kan ge en förklaring till den höga överrepresentation som finns i gruppen (Bäckman et al., 2021). Kardell (2011) påpekar att den studerade gruppen har en överrisk att misstänkas för brott och sedan en underrisk att åtalas för brottet, vilket han menar kan ha en koppling till diskriminering.

5.1.1 Brottsstyper

Olika forskningsstudier kategoriserar brottstyper på olika sätt. Vi använder BRÅ:s (brottsförebyggande rådet, 2005, 2019) definitioner (se bilaga 4) som även återkommer i de flesta studier, även särskilt integritetskränkande brott såsom dödligt våld, dråp eller försök till mord redovisas (Brottsförebyggande rådet, 2005). Olika brottstyper upptäcks i olika hög grad, vilket kan bero på prioriteringar hos rättsväsendet och det antas att grövre brottslighet prioriteras högre (Brottsförebyggande rådet, 2005; 2019; Kardell et al., 2013). Detta gör att den anmälda brottsligheten inom vissa brottstyper antas vara reellt representativ för det faktiska antalet brott medan det inom andra brottstyper finns ett mörkertal av brott som inte når rättsväsendet, exempelvis tillgreppsbrott (Brottsförebyggande rådet, 2005; Kardell et al., 2013).

BRÅ:s rapport från 2005 (Brottsförebyggande rådet, 2005) påvisar att den studerade gruppen, inrikesfödda med utrikesfödda föräldrar har en överrisk att misstänkas för brott i jämförelse med inrikesfödda med inrikesfödda föräldrar när det gäller typiska ungdomsbrott såsom bilstöld, skadegörelse, rattfylleri, ringa narkotikabrott, knivförbudslagen och brott mot vapenlagen (Brottsförebyggande rådet, 2005; 2019; Kardell et al., 2013). BRÅ (2021) menar att överrisken för den studerade gruppen att misstänkas för grövre brottslighet såsom dödligt våld och rån ökat under senare år. Medan det som klassas som typiska ungdomsbrott ligger på liknande nivå som tidigare (Brottsförebyggande rådet, 2021). Den senaste rapporten från BRÅ (2021) presenterar antal personer per 1000 som någon gång under tidsperioden 2015 - 2018 varit misstänkta för brott inom de åtta brottskategorierna (se bilaga 4). Inom samtliga brottstyper återfinns inrikesfödda med utrikesfödda föräldrar som högst andel per 1000 förutom i kategorin sexualbrott där andelen är densamma som för utrikesfödda (Brottsförebyggande rådet, 2021). Det innebär dock inte att skillnaden på överrisk att misstänkas för brott har ökat mellan den studerade gruppen och inrikesfödda med inrikesfödda föräldrar då även inrikesfödda med inrikesfödda föräldrar har ökat i antal misstänka för brott inom vissa brottstyper. Därmed har båda grupperna ökat i antal misstankar och överrisken är densamma mellan dessa grupper (Brottsförebyggande rådet, 2021). Efter att resultaten justerats för ålder, kön, disponibel inkomst, utbildning och kommutyp, återfinns en lägre överrisk att misstänkas för brott för den studerade gruppen. Inrikesfödda med utrikesfödda föräldrar har då endast högst överrisk i jämförelse med övriga grupper när det gäller bedrägeri, skadegörelse, brott mot trafikbrottslagen och brott mot narkotikastrafflagen. Bäckman et al. (2021) menar att för inrikesfödda med utrikesfödda föräldrar har narkotikabrott ökat sedan år 1973 vilket är en bidragande orsak till överrepresentation i brottslighet bland gruppen.

5.1.2 Ursprungsregion

Det är här viktigt att skilja på vilken ursprungsregion (se bilaga 3) de med utländsk bakgrund, det vill säga inrikesfödda med utrikesfödda föräldrar och utrikesfödda har koppling till då personer från olika länder skiljer sig åt avsevärt vad gäller situation i ursprungslandet och integration i det nya landet samt migrationsorsak. Alla dessa faktorer bidrar till att förklara skillnader i överrisk att misstänkas för brott. Ursprungslandet verkar ha en stor betydelse för överrisk att misstänkas för brott eller dömas för brott

(Brottsförebyggande rådet, 2019). BRÅ (2019) tar upp olika aspekter till att de med utländsk bakgrund kan ha överrisk att misstänkas eller dömas för brott. Beteenden som är tillåtna i hemlandet kan vara kriminaliserade i det nya landet såsom barnaga, normer kring kvinnors sexuella självbestämmande och heder, normer kring maskulinitet och normer kring olika typer av drogbruk. Dessa normer kan reproduceras av barn födda i Sverige av invandrade föräldrar (Brottsförebyggande rådet, 2019; 2021). En annan aspekt kan vara att dessa normskillnader ger upphov till konflikter mellan barn och föräldrar då barnet navigerar bland skillnader i normer och förväntningar mellan föräldrarnas ursprungsland och det nya hemlandet. Detta kan i sin tur leda till en negativ och ansträngd relation mellan barn och förälder (Brottsförebyggande rådet, 2021). Båda dessa aspekter kan ge upphov till ökad stress som ofta i kombination med andra sårbarhetsfaktorer och i avsaknad av skyddsfaktorer såsom stöd från familj, kan öka brottsbenägenheten (Brottsförebyggande rådet, 2021). Vissa av dessa kopplingar som kan sägas vara kulturella, exempelvis normskillnader länder emellan visar svag evidens i jämförelse med betydelsen av socioekonomiska faktorer (Brottsförebyggande rådet, 2021).

Andra omständigheter som kan leda till ökad sårbarhet inom en familj är krigstrauman, brotts- eller konfliktnivåer i ursprungslandet, ekonomisk levnadsstandard, psykisk hälsa, utbildning, erfarenheter av diskriminering, tillgång till arbetsmarknaden och graden av exponering för kriminella miljöer (Brottsförebyggande rådet, 2019; 2021). Generellt visar BRÅ rapporterna (Brottsförebyggande rådet, 2005; 2019; 2021) att ju högre ekonomisk levnadsstandard och högre utbildningsnivå samt närhet till Sverige ursprungslandet har, desto lägre tenderar brottsbenägenheten vara för den invandrade och dennes barn (Brottsförebyggande rådet, 2019; 2021). Resultaten för gruppen inrikesfödda med utrikesfödda föräldrar, baserat på mödrarnas olika födelseregioner, visar en stor variation mellan olika regioner gällande risken att misstänkas för brott. Likartade resultat återfinns om man utgår från faderns födelseregion utifrån att moderns och faderns födelseregion är densamma i 85 % av fallen (Brottsförebyggande rådet, 2021).

BRÅ:s senaste rapport (2021) redogör för brottslighet hos inrikesfödda med utrikesfödda föräldrar baserat på moderns födelseregion. Inrikesfödda med utrikesfödda föräldrar som kategoriseras utifrån moderns födelseregion är misstänkta för brott i högre utsträckning än utrikesfödda från samma region. Detta mönster återfinns inom alla födelseregioner (se bilaga 3) utom Centralasien där de utrikesfödda misstänks i högre grad och Östasien där

grupperna är misstänkta i samma utsträckning. Högst risk i stigande ordning för inrikesfödda med utrikesfödda föräldrar att misstänkas för brott föreligger för den grupp vars moder har Östafrika, Nordafrika och övriga Afrika som födelseregion (Brottsförebyggande rådet, 2021). Detta mönster, att inrikesfödda med utrikesfödda föräldrar misstänks för brott i större utsträckning än utrikesfödda när det gäller de flesta ursprungsregioner, kan ha sin förklaring i att antalet unga personer är fler bland inrikesfödda med utrikesfödda föräldrar, och att unga oftare misstänks för brott. Ett annat mönster är att de misstänkta kommer från regioner med sämre levnadsvillkor (Brottsförebyggande rådet, 2021).

5.1.3 Migrationsfaktorer

Det finns olika anledningar till migration från olika länder, och de olika anledningarna har också olika hög grad av koppling till brottsbenägenhet (Brottsförebyggande rådet, 2019). Migrationsfaktorer kan delas upp i följande tre kategorier: pre-migrationsfaktorer, migrationsfaktorer och postmigrationsfaktorer. Pre-migrationsfaktorer innefattar exempelvis utbildning, erfarenheter av förtryck och krig, generell brottsnivå och ekonomisk utveckling i ursprungslandet samt eventuell avsaknad av rättsstat eller förekomst av diktatur. Till migrationsfaktorer hör upplevelsen av flykt samt valet av att migrera på grund av exempelvis studier eller arbete. Postmigrationsfaktorer är exempelvis språkkunskaper, ålder vid invandring, utbildningsnivå samt upplevd och faktisk diskriminering (Brottsförebyggande rådet, 2019). Statistiskt högst överrisk att dömas för brott återfinns hos gruppen flyktinginvandrare följt av anhöriginvandrare och till sist invandring till följd av arbete eller studier. Flyktinginvandras överrisk att dömas för brott kan bero på premigration och postmigrationsfaktorer som är synnerligt missgynnsamma. Utrikesfödda som kommer till följd av arbete eller studier kännetecknas av hög arbetsmoral och starkt driv (Brottsförebyggande rådet, 2019).

5.1.4 Sociala faktorer

Det finns lite information om könsskillnader kopplat till överrisk att misstänkas eller dömas för brott gällande inrikesfödda med utrikesfödda föräldrar. Det är ett outforskat område då få av de inkluderade studierna diskuterar dessa skillnader (Brottsförebyggande rådet, 2019). BRÅ:s rapport (Brottsförebyggande rådet, 2021) belyser skillnaden mest i de sökta dokumenten. Misstänkta för brott år 2015–2018 redovisat i procent, påvisar att inrikesfödda kvinnor med utrikesfödda föräldrar innehar flest misstankar för brott i

jämförelse med inrikesfödda kvinnor med inrikesfödda föräldrar. En jämförelse mellan könen visar att andelen män är misstänkta i tre gånger så stor utsträckning som andelen kvinnor genomgående för alla grupper (Brottsförebyggande rådet, 2021). Inrikesfödda kvinnor med utrikesfödda föräldrar är i mindre utsträckning misstänkta än motsvarande grupp män när det gäller olika brottstyper samt när de kategoriseras utifrån mödrars födelseregion. De brottstyper där inrikesfödda kvinnor med utrikesfödda föräldrar är högst representerade gällande lagföring är innehav av vapen och knivar, egendomsbrott och rattfylleri (Kardell et al., 2013).

Forskning visar att ålder är en viktig faktor när det gäller brottslighet, utifrån att ungdomar och unga vuxna har en högre risk att begå brott (Brottsförebyggande rådet, 2021). Ålder som faktor återspeglas även i statistiken då den studerade gruppens överrisk att misstänkas för brott innan justering för socioekonomiska och demografiska bakgrundsfaktorer är 3 och efter justering för socioekonomiska och demografiska bakgrundsfaktorer är 1,7. Bakgrundsfaktorer kan exempelvis vara ålder, kön disponibel inkomst, utbildningsnivå eller vilken typ av kommun personen är bosatta i. (Brottsförebyggande rådet, 2021; Bäckman et al., 2021). I åldersspannet 20–29 år är andelen misstänkta bland inrikesfödda med utrikesfödda föräldrar något större än bland utrikesfödda. Medan det i övriga åldersspann är utrikesfödda som innehar den större andelen. Ålderskillnaden i överrisk att misstänkas för brott utifrån åldersspann kan bero på att åldersfördelningen inom dessa två grupper skiljer sig åt. Bland inrikesfödda med utrikesfödda föräldrar är andelen yngre fler, medan andelen äldre är fler bland utrikesfödda (Brottsförebyggande rådet, 2021). En annan faktor som kan förklara brottslighet bland inrikesfödda med utrikesfödda föräldrar kan tänkas vara utbildning. När det gäller utbildning för inrikesfödda har nio procent i åldersgruppen 24–64 låg utbildning, det vill säga grundskola eller lägre medan motsvarande siffra för utrikesfödda är dubbelt så hög. Det kan dock tänkas att gruppen inrikesfödda har mer omfattande problem såsom sociala-, neuropsykiatriska- och kognitiva medan motsvarande grupp som är utrikesfödda ofta har bristande skolgång på grund av omständigheter i hemlandet, exempelvis bristande skolresurser, kostsam skolgång med mera (Brottsförebyggande rådet, 2019). Andra faktorer som låg inkomst, lågstatusarbete och boendeplats diskuteras även i litteraturen som orsaker till högre brottslighet (Brottsförebyggande rådet, 2019; 2021; Kardell et al., 2013). Kardell och Martens (2013) redogör för att inrikesfödda med utrikesfödda föräldrar generellt växer upp i områden med sociala problem och fattigdom

och oundvikligen internaliserar det svenska sättet att leva och därmed vill ha samma materiella standard som övriga ungdomar. Deras föräldrar kan dock inte alltid förse dem med denna standard. Dessa ekonomiska hinder kan resultera i brottsbenägenhet (Kardell et al., 2013).

5.2 Tema två – kopplingar mellan rasifiering och överrisk att misstänkas eller dömas för brott hos de med utländsk bakgrund

I detta avsnitt används begreppet utländsk bakgrund, det vill säga inrikesfödda med utrikesfödda föräldrar och utrikesfödda då dessa grupper inte skiljs åt i primärdokumenterna när det gäller diskriminering och rasifiering.

5.2.1 Särbehandling inom rättsprocessen

BRÅ:s rapport (2019) redogör för särbehandling inom rättsväsendet och påvisar möjliga förklaringar till att de med utländsk bakgrund har en överrisk att misstänkas eller dömas för brott. Rapporten undersöker bland annat om det existerar särbehandling av personer med utländsk bakgrund i rättskedjan, det vill säga från anmälan, via olika ingripande, åtal, lagföring samt val av påföljd. Resultaten visar bland annat att benägenheten att anmäla beror på den misstänktes ursprung, det vill säga det finns en högre benägenhet att anmäla om den misstänkte har utländsk bakgrund. För våldsbrott visar resultaten att sannolikheten för anmälan var drygt dubbelt så stor om förövaren hade utländsk bakgrund, jämfört med om förövaren hade inhemsk bakgrund. Sannolikheten för våldsbrott var ännu högre om både den misstänkte och brottsoffret hade utländsk bakgrund och kvinnor hade större anmälningsbenägenhet än män om gärningspersonen hade utländsk bakgrund (Brottsförebyggande rådet, 2019). Förundersökningar för misstanke om misshandel tenderar att läggas ned oftare om den misstänkte har utländsk bakgrund och personer med inhemsk bakgrund förhörs i mindre utsträckning (Brottsförebyggande rådet, 2019). Resultatet visar att för de med utländsk bakgrund går misstanke om brott mer sällan vidare till åtal och straff jämfört med misstänkta med inhemsk bakgrund. Det finns skillnader i påföljd mellan de med utländsk och inhemsk bakgrund när det gäller brott mot frihet och frid, bedrägeribrott och trafikbrott. Rätten tenderar att ge åtalade med utländsk bakgrund högre straff som avskräckande åtgärd, baserat på stereotypa föreställningar om gruppen som helhet och inte baserat på den åtalades omständigheter och brott. Vidare så påvisas att skillnader i överrisk att

misstänkas eller dömas för brott mellan personer med utländsk och inhemsk bakgrund ökat i takt med ökad invandring (Brottsförebyggande rådet, 2005; 2019).

BRÅ:s rapport (2019) visar även att endast nio procent av de personer med inhemsk bakgrund som är skäligan misstänkta för våldtäkt, åtalas. Av dessa får knappa 60 procent en fällande dom. Samma statistik för personer med utländsk bakgrund visar att 13 procent åtalas och 65 procent får en fällande dom (Brottsförebyggande rådet, 2019). Resultaten från ovannämnda rapport visar att det finns faktorer som ökar sannolikheten för åtal, en av dessa faktorer är att den misstänkte har utländsk bakgrund. Val av påföljd visar att personer med utomeuropeisk bakgrund har närmare tre gånger större sannolikhet att dömas till fängelse för brottstyperna grovt sexualbrott och grov misshandel än de med inhemsk bakgrund (Brottsförebyggande rådet, 2019).

BRÅ:s (Brottsförebyggande rådet, 2005) rapport från 2005 lyfter att brottsstatistik kan ge en felaktig bild av hur brottslighet bland de med utländsk bakgrund faktiskt ser ut då det finns diskriminering av gruppen inom rättssystemet. De menar att diskriminering är en faktor som inte påvisas i brottsstatistiken och att överrisken bland de med utländsk bakgrund att misstänkas eller dömas för brott gör att gruppens brottslighet ser mer omfattande ut än vad den faktiskt är. Studien belyser huruvida brottslighet baseras på faktisk statistisk överrepresentation eller på diskriminering inom rättsväsendet.

5.2.2 Strukturell och institutionell rasism

Utländsk bakgrund och registrerad brottslighet – överrepresentationen i den svenska kriminalstatistiken (2011) tar upp frågan om diskriminering i det svenska rättsväsendet av personer med utländsk bakgrund. Resultaten visar att det finns mekanismer i rättsväsendet som medför återkommande mönster av ofördelaktiga och orättvisa utfall för personer med utländsk bakgrund. Det finns anledning att anta att målet med likabehandling inom rättsväsendet inte uppfylls. Dessa ofördelaktiga mönster är dock inte så stora att de kan förklara överrepresentationen i brottslighet. Det betonas däremot att det finns kunskapsluckor och att forskare behöver ställa sig frågor kring diskriminering av personer med utländsk bakgrund för att ytterligare öka kunskapen om denna grupps utsatthet. Det behöver exempelvis synliggöras hur personer med utländsk bakgrund upplever mötet med det svenska rättsväsendet, samt kartlägga den upplevda diskrimineringen (Kardell, 2011).

I antologin *Är rättvisan rättvis? Tio perspektiv på diskriminering av etniska och religiösa minoriteter inom rättssystemet* (SOU, 2006) identifieras och kartläggs mekanismer bakom strukturell/institutionell diskriminering på grund av etnisk och religiös tillhörighet. Det råder kunskapsluckor gällande forskning om diskriminering av minoriteter i Sverige och inom det svenska rättssystemet, dock konstateras att;

Empiriska resultat som stödjer tesen att vissa invandrargrupper (främst utomeuropeiska invandrare som kommer från fattiga länder) i genomsnitt döms hårdare (de döms oftare till fängelse, men döms även till längre fängelsestraff) än svenskar i de svenska domstolarna. Eftersom forskningsresultaten tyder på att brottsligheten hos de dömda ur dessa minoriteter inte tycks skilja sig från den brottslighet som personer ur majoritetsbefolkningen döms för, bör detta tolkas som tecken på strukturell diskriminering. (SOU, 2006, s. 29)

Personer som avviker från svensk *medelklassnorm* i sitt sätt att uppträda, samt har språksvårigheter, riskerar att förknippas med negativa stereotyper. Det kan ta sig i uttryck genom att vissa minoriteter bedöms som mindre trovärdiga av rättsväsendet (SOU, 2006).

Diskriminering i rättsprocessen. Om missgynnande av personer med utländsk bakgrund Rapport (Brottsförebyggande rådet, 2008) syftar till att beskriva på vilka sätt strukturell diskriminering kan leda till att personer med utländsk bakgrund missgynnas inom rättsväsendet. Forskning visar att poliser har medvetna och omedvetna stereotypa föreställningar om minoritetsgruppers brottslighet. Polisen kan fatta beslut utifrån stereotypa föreställningar om minoritetsgrupper, vilket kan leda till att polisen inte gör korrekta bedömningar av brottsituationer eftersom polisen visar tendenser på att fatta beslut utan att först samla in tillräckligt med information om ärendet (Brottsförebyggande rådet, 2008). BRÅ:s rapport (Brottsförebyggande rådet, 2008) lyfter så kallad *racial profiling* i samband med poliskontroller, det vill säga polisen väljer ut personer för kontroll på grund av yttre attribut som exempelvis utseende. Denna form av arbetsmetod och kontroll av polisen leder till att brottsliga handlingar som begås av personer med utländsk bakgrund upptäcks oftare än hos personer med inhemsk bakgrund, då kontroll av de som har inhemsk bakgrund inte görs i samma utsträckning (Brottsförebyggande rådet, 2008). Effekten av denna arbetsmetod kan resultera i att polisen väljer att satsa sina resurser på att bekämpa kriminalitet i områden där de med utländsk bakgrund är överrepresenterade (Brottsförebyggande rådet, 2008). Om dessa arbetsmetoder fortsätter

bland polisen kommer den officiella kriminalstatistiken ge en förvrängd bild av eventuell överrepresentation av de med utländsk bakgrund bland de som begår brott.

Det leder bland annat till att den stereotyp som ligger till grund för "ändamålsenligheten" i polisens diskriminerande resursfokusering bekräftas och till och med förstärks. Förutfattade meningar om att minoriteter är väsentligt mer kriminella än majoritetsbefolkningen blir till en självuppfyllande profetia såväl hos polisen som hos andra handläggare inom rättsväsendet vilkas arbete till stor del bygger på det underlag av fall som de blir "serverade" av polisen. (Brottsförebyggande rådet 2008, s. 30–31)

Rapporten belyser hur personer med utländsk bakgrund kan diskrimineras under brottsutredningen och lyfter även här fram hur negativa stereotyper av minoritetsgrupper förknippas med kriminalitet (Brottsförebyggande rådet, 2008). Bland annat påverkar språkskillnader brottsutredningar, där personer som inte har svenska som modersmål betraktas som mindre trovärdiga och påverkar bedömningen av dennes utsagor negativt. Polisens utredningsbenägenhet påverkas av om personer har utländsk bakgrund eller inte, exempelvis visar forskningen att om den misstänkte har utländsk bakgrund och målsägande har inhemsk bakgrund så ökar utredningsbenägenheten. Men om båda parter har utländsk bakgrund eller den misstänkte har inhemsk bakgrund och målsägande har utländsk bakgrund, så minskar utredningsbenägenheten (Brottsförebyggande rådet, 2008). Rapporten påvisar även att de med utländsk bakgrund häktas i högre grad för samma brott än om personen har inhemsk bakgrund. Personer med utländsk bakgrund häktas också på lösare grunder jämfört med personer som har inhemsk bakgrund samt att personer med utländsk bakgrund i avvaktan på rättegång riskerar att sitta längre tid i häkte (Brottsförebyggande rådet, 2008).

BRÅ:s rapport från 2008 (Brottsförebyggande rådet, 2008) påvisar att den allmänna uppfattningen har varit att domstolarna behandlar tilltalade med svensk och utländsk bakgrund ganska lika i samband med skuldbedömningen, dock visar studien på att det förekommer diskriminering i domstolen. I domstolsförhandlingar där tilltalade eller målsägande har språksvårigheter, uppstår sämre förutsättningar att lägga fram sin version av brotts handlingar på grund av kommunikationssvårigheter, vilket då kan leda till att individen uppfattas som mindre trovärdig hos domstolens nämndemän (Brottsförebyggande rådet, 2008). Stereotypa föreställningar som förknippar minoritetsgrupper med kriminalitet påverkar domstolsförhandlingar och därmed kan rätten tendera att ge hårdare straff till individer i denna grupp. Generaliserade

föreställningar om kvinnor och män som tillhör minoritetsgrupper påverkar trovärdigheten vid domstolsförhandlingar. I förlängningen påverkar det möjligheten att lägga fram sin sak på grund av bedömningar som görs vid domstolsförhandlingar. Subjektiva intryck och stereotypa föreställningar leder till att målsägande eller tilltalade diskrimineras på förhand, sådana intryck kan ha betydelse på hurvida den tilltalade ska tilldelas dom annan än fängelse. Jämfört med personer med inhemsk bakgrund löper personer med utländsk bakgrund större risk för fängelse, dessutom löper personer med utomeuropeiskt ursprung större risk för längre fängelsestraff (Brottsförebyggande rådet, 2008).

5.2.3 Upplevelser av diskriminering

Personer med utländsk bakgrund behöver i jämförelse med den svenska majoritetsbefolkningen, förhålla sig till diskriminering och dess konsekvenser mer påtagligt. Studien, *Diskriminering i rättsprocessen - om missgynnande av personer med utländsk bakgrund* (Brottsförebyggande rådet, 2008) visar att de med utländsk bakgrund som anmäler brott har upplevelser av direkt och indirekt diskriminering. Direkt diskriminering utgår ifrån upplevelsen en individ har av att ha granskats ingående utifrån dennes utländska bakgrund utan att det finns anledning till det eller att de blivit behandlade utifrån stereotypa föreställningar om *invandrare*. Indirekt diskriminering uppstår bland annat när den som anmäler brott upplever att rättsväsendet inte visar förståelse för individens situation, och där rättsväsendet förutsätter att individen har förståelse för när tolkningar av brottet görs efter svensk norm, vilket leder till missförstånd och felaktiga bedömningar. De subjektiva upplevelserna inom rättsprocessen får individerna att känna sig negativt särbehandlade (Brottsförebyggande rådet, 2008).

I artikeln '*They are harsher to me than to my friend who is blonde*'. *Police critique among ethnic minority youth in Sweden* (Wästerfors & Burcar Alm, 2020) påvisas att de med utländsk bakgrund upplever högre frekvens av interaktioner med polisen och har upplevelser av särbehandling. De upplever också en högre grad av missnöje med polisens agerande och tolkar sitt missnöje som att de utsätts för diskriminering på grund av det bostadsområde de lever i och utifrån att de har utländsk bakgrund. Det framkommer att poliser kan missbruka sin auktoritära position och agera diskriminerande gentemot de med utländsk bakgrund. Artikeln visar att det finns stora kontraster gällande upplevelsen

av polistrakasserier hos de med utländsk bakgrund, där vissa menar att poliser är rasistiska och andra menar att poliser är rättvisa. Författarna lyfter betydelsen av ålder, kön och klass, då de menar att vara en ung man från ett segregerat bostadsområde ökar risken att uppmärksammas av polisen.

6. Analys

I detta kapitel kommer det empiriska materialet som tidigare sammanställts att analyseras och struktureras utifrån två teman som urskilts med hjälp av uppsatsens två frågeställningar. Först analyseras tema ett – *inrikesfödda med utrikesfödda föräldrar och brottslighet* för att sedan redogöra för de primärdokument som berör tema två – *kopplingar mellan rasifiering och överrisk att misstänkas eller dömas för brott hos de med utländsk bakgrund*.

6.1 Analys av tema ett – inrikesfödda med utrikesfödda föräldrar och brottslighet

6.1.1 Konstruktioner

Resultatet visar att inrikesfödda kvinnor med utrikesfödda föräldrar är misstänkta för brott i högre utsträckning än övriga grupper kvinnor och att inrikesfödda kvinnor med utrikesfödda föräldrar har högst överrisk att misstänkas för brott vid ung ålder. Detta kan vara ett resultat av den i viss mån otillgängliga arbetsmarknad och de sämre möjligheterna att studera som finns för denna grupp. Utifrån ett intersektionellt perspektiv kan man se att ung ålder, utländsk etnicitet och kvinnligt kön påverkar kvinnors villkor och möjligheter när det gäller studier och arbetsmarknad till det sämre då de ovan nämnde kategorierna konstrueras som negativa i förhållande till motsatta kategorier, det vill säga medelålder, svensk etnicitet och manligt kön (Mattsson, 2021). I resultatet presenteras att inrikesfödda med utrikesfödda föräldrar internaliserar det svenska sättet att leva och ser hur omgivningen kan ha högre materiell standard och fler möjligheter i samhället än de själva. Dessa faktorer kan skapa en känsla av utanförskap och kan vara en förklarande faktor till högre brottsbenägenhet.

En central punkt inom rasifiering är hur grupper konstrueras. Det finns en föreställning om invandrade kvinnor som arbetslösa, isolerade och ensamma med en stor familj att försörja. Bilden av invandrarkvinnan som förtryckt och den svenska kvinnan som modern och frigjord är alltså konstruerad och kategoriserande (Dominelli, 2008; Mattsson, 2021.). De med utländsk bakgrund är generellt bosatta i områden med högre andel sociala problem och fattigdom. Ett exempel på det är att **resultatet visar att** kvinnor med utländsk bakgrund har högre risk att misstänkas för brott. En förklaring till det kan vara att bilden av den utrikesfödda kvinnan och hennes barn som förtryckt inte behöver stämma överens

med kvinnans egen upplevelse och att hon i det nya landet kan behandlas som förtryckt, ensam och arbetsoduglig vilket kan skapa en stress hos kvinnan och göra det svårare för kvinnan att integreras i det svenska samhället. Vilket i sin tur kan leda till minskade möjligheter i det nya landet och öppna för överrisk att misstänkas eller dömas för brott. I förlängningen kan det antas att detta även påverkar hennes barn negativt.

Mattsson (2021) menar att konstruktioner enkelt kan förklaras med att verkligheten har en tendens att bli så som vi tolkar den. Människan förklarar gärna fenomen med utgångspunkt i det denne tror sig veta och därmed konstruerar verkligheten (Mattsson, 2021). Den studerade gruppen, inrikesfödda med utrikesfödda föräldrar har en högre risk att misstänkas för brott än inrikesfödda med inrikesfödda föräldrar, inom olika åldrar, brottstyper och så vidare. Dock har gruppen en underrisk att sedan åtalas för de brottet de misstänks för, det vill säga gruppen misstänks men döms sedan i mindre utsträckning än när det gäller personer med inhemsk bakgrund. Det kan förstås som att alla människor konstruerar sin verklighet och att det på en strukturell nivå kan bli ett gruppantagande av majoritetsbefolkningen om olika minoritetsgrupper, vilket kan leda till att gruppen med utländsk bakgrund därför misstänkliggörs i större utsträckning. Det kan i förlängningen leda till ingripanden från rättsväsendet såsom polis, när allmänheten agerar på det som konstrueras av en grupp om en annan grupp. Detta sätt att konstruera utifrån kategorier som exempelvis etnicitet och ålder kan även appliceras när det gäller olika grupper utifrån födelseregioner. När man kategoriserar misstänkta för brott enligt moderns ursprungsregion, visar resultaten att inrikesfödda med utrikesfödda mödrar från Västasien, Sydamerika eller Afrika har den största överrisken. Det kan även här förstås som att antaganden om olika grupper med bakgrund från olika delar av världen leder till att dessa misstänkliggörs i större utsträckning.

Mattsson (2021) hävdar att allt som kategoriseras såsom etnicitet, ålder, kön med mera också kan konstrueras socialt, det vill säga vara ett resultat av vår egen kunskap och våra egna föreställningar och inte behöver vara något statistiskt över tid (Mattsson, 2021). Exempelvis kan individer med hjälp av språk konstruera, definiera och förklara världen och därmed skapa den. Benämner individer dessa kategorier på ett annat sätt kan de skapas utifrån den benämningen och därmed få en annan innebörd (Mattsson, 2021). Resultatet påvisar att inrikesfödda med utrikesfödda föräldrar har olika överrisker i att misstänkas för brott. Gruppen kommer från olika födelseregioner, har olika kön, har

högre benägenhet att misstänkas för olika brottstyper och har föräldrar som kommer till Sverige av olika migrationsanledningar samt att de generellt tillhör arbetar- och underklass. Tar vi dessa olika faktorer och sätter samman dess, det vill säga om vi ser det ur ett intersektionellt perspektiv, förstår vi det som att denna grupp kan ha olika föreställningar om sig skapat av majoriteten i samhället, det vill säga konstruktioner. De olika konstruktionerna, exempelvis att människor med afrikansk etnicitet innehar negativa egenskaper eller sätt, tillsammans med föreställningar om afrikanska kvinnor kan leda till en ogynnsam och ofördelaktig syn på gruppen. Denna syn som konstruerats kan sätta inrikesfödda med utrikesfödda föräldrar i ett fack och missgynna denna grupp till den gräns att brotthet är ett alternativ som står närmare till hands än ett laglydigt liv.

Kön som konstruktion är något föränderligt och kopplat till den kulturella och historiska sfär vi befinner oss i. Det kan även tänkas att modersrollen som är nära besläktat med kön är föränderligt (Mattsson, 2021). Exempelvis kan synen och därmed konstruktionen av hur en moders föräldrauppfostran i Sverige kontra i ett land på en annan kontinent skilja sig åt. Utrikesfödda kvinnor är oftare misstänka för barnaga, vilket kan tolkas som att detta sätt att uppfostra barn kan vara något som förväntas i den kulturella och historiska kontext kvinnan befinner i. Därmed är det något eftersträvansvärt i att disciplinera barn inför faror som kan tänkas finnas i ett land som man flyr från som flykting medan det i Sverige är något brottsligt och icke nödvändigt utifrån den svenska kontexten. Inrikesfödda med utrikesfödda föräldrar som växer upp med en disciplineringsmetod kan eventuellt uppleva stress dels utifrån våldet, men också utifrån att det är förbjudet och att de kan upptäcka att majoriteten av deras omgivning inte uppfostras på detta sätt.

6.1.2 Klass

Intersektionell analys kan göras med teorier om olika kapitalformer såsom, ekonomiska, kulturella och sociala vilka genererar en klassanalys. Det ekonomiska hänvisar till den ekonomiska kapacitet en individ innehar. Den kulturella kapitalformen refererar till utbildning men även smak och åsikt inom kultur, samt det sociala kapitalet, vilket innebär starka och viktiga kontakter som kan föra individen fram på arbetsmarknaden och i andra sammanhang (Mattsson, 2021). Generellt sett kan olika migrationsfaktorer som presenterats i resultatet tänkas vara sammankopplade med olika grader av kapital.

Individer som migrerar till Sverige från ett land med avsaknad av rättsstat eller förekomst av diktatur med hög brottnivå och ekonomiska svårigheter samt låg utbildningsnivå kan generellt tänkas ha lägre kapital och därmed ha med denna kapitalnivå till Sverige. Detta kapital kan i det nya landet betraktas som ännu lägre än innan migrationen då Sveriges befolkning över lag har högre kapital exempelvis ekonomiskt och att det sociala kapitalet i form av kontakter kan tänkas vara lägre i det nya landet. Denna förhållandevis höga skillnad i de olika kapitalformerna mellan individer som migrerar och den inhemska befolkningen kan ge upphov till en svårare anpassning och en komplex integration i Sverige.

Klass kan enkelt förklaras som en ekonomisk ojämlikhet som yttrar sig i hur eller vart en individ bor, hyresrätt eller bostadsrätt, villaområde eller miljonprogram. Detta gäller även utbildning, ekonomiskt kapital med mera. Till detta tillkommer en konstruktion om klass, såsom stereotypa bilder och föreställningar, vilka kan integreras och bli en del av identiteten, och kan skapa samhörighet och motvilja till andra samhällsklasser (Mattsson, 2021). Arbetarklassen har historiskt sett organiserat sig och därmed blivit ett hot mot medel- och överklass. Något som kan ha lett till att konstruktioner om att arbetarklassen varit farlig och hotfull skapats (Mattson, 2021). Inrikesfödda med utrikesfödda föräldrar som har en överrisk att misstänkas för brott kommer ofta från områden med högre andel fattigdom och sociala problem än den inhemska befolkningen samt att de till stor del består av en yngre målgrupp. Utöver de aspekter som kan leda till brottsbenägenhet kan det förstås att denna grupp har integrerat sin klassposition som under- och arbetarklass och därmed aktivt försöker befästa den identitet som konstruerats av samhället. Då de kan ses som farliga och hotfulla som grupp kan det falla sig naturligt att befästa den konstruktionen och samtidigt skapa en gemensam identitet i det. Vi tolkar det som att brottsbenägenheten ökar utifrån detta, det vill säga om gruppen konstrueras som brottsbenägna så kan de också bli det. Denna grupp är överrepresenterad när det gäller typiska ungdomsbrott vilket kan ses som ett resultat av att de befäster sin klassposition och införlivar det som konstruerats om dem i den klass de generellt tillhör.

6.1.3 Maktstrukturer

En central del av rasifiering är samhällseliga maktstrukturer, det vill säga övergripande strukturer som ordnar grupper och kategorier hierarkiskt i förhållande till varandra. Dessa maktstrukturer skapar förtryck och diskriminering då de ger olika värde till grupper.

Maktstrukturerna återfinns på en övergripande och strukturell nivå inom samhället och dess institutioner (Dominelli, 2008). Inrikesfödda med utrikesfödda föräldrar med högst överrisk att misstänkas för brottslighet karaktäriseras genom ung ålder och att de har sin bakgrund i födelseregionerna i Afrika, Västasien och Sydamerika samt generellt kommer från lägre klasser. Det kan tänkas att denna grupp utsätts för förtryck och diskriminering på många olika plan, exempelvis äldre – yngre, Afrikan/Arab – Svensk, underklass-arbetarklass – överklass. Detta exempel visar tydligt skärningspunkten i intersektionellt perspektiv, då förtrycket återfinns på olika nivåer för att sedan sammanfogas. Med hjälp av teorin förstår vi att förtryck och diskriminering som skapas i en maktstruktur på dessa olika nivåer kan ge minskade möjligheter på exempelvis, arbetsmarknad och vara en faktor för ökad brottsbenägenhet.

En analys med hjälp av rasifierande strukturer bidrar med att synliggöra kategorisering av människor och skapande av tankemodeller om över- och underordnad utifrån hudfärg och därmed hur människor rangordnas utifrån ras. Det beskriver maktstrukturer utifrån hudfärg, vilka återfinns i sociala relationer och på samhälls nivå. Detta leder till diskriminering och olika behandling utifrån det som konstruerats som biologiska skillnader av människor med olika hudfärg (Dominelli, 2008). Inrikesfödda med utrikesfödda föräldrar med högst överrisk att misstänkas för brott återfinns hos de med bakgrund i Västasien och Afrika. Generellt kan det sägas att ju längre från Sverige moderns födelseregion ligger ju högre är risken att misstänkas för brott. Detta kan tyda på outtalade rasifierande strukturer från rättsväsende men även ifrån den vanliga samhällsmedborgaren som exempelvis ringer och anmäler brott. Som vi tidigare nämnt har inrikesfödda med utrikesfödda föräldrar utöver sin överrisk att misstänkas för brott, en underrisk att sedan åtalas för brottet i jämförelse med inrikesfödda med inrikesfödda föräldrar. Det kan tyda på diskriminering och ojämlig behandling då gruppen sett till antal är en minoritet. Den studerade gruppen, inrikesfödda med utrikesfödda föräldrar har efter justering för bland annat kön, ålder och inkomst en avsevärt mindre överrisk att misstänkas för brott jämfört med inrikesfödda med inrikesfödda föräldrar men överrisken kvarstår. Hur denna kvarvarande överrisk att misstänkas för brott ska förklaras kan bara spekuleras om men det kan antas att den till viss del består av rasifierande strukturer då den studerade gruppen, inrikesfödda med utrikesfödda föräldrar som misstänks för brott i stor utsträckning inte åtalas för brottet de misstänks för i jämförelse med inrikesfödda med inrikesfödda föräldrar.

6.2 Analys av tema två – kopplingar mellan rasifiering och överrisk att misstänkas eller dömas för brott hos de med utländsk bakgrund

6.2.1 Särbehandling inom rättsprocessen

Det framkommer i flera primärdokument att det finns skillnader i villkor och förutsättningar i det svenska samhället mellan de med utländsk och de med inhemsk bakgrund genom att de exempelvis behandlas olika vid utredning av brott, trots att alla medborgare står lika inför lagen. Edling och Liljeros (2016) menar att ett intersektionellt perspektiv belyser förhållandet mellan maktordningar på under-, respektive överordnade positioner och rådande samhällsnormer samt att etnicitet värderas baserat på vad majoriteten anser, vilket författarna menar skapar en logik i att minoriteter får en underordnad position. På samma sätt fungerar rasifierande strukturer då maktstrukturer skapas och reproduceras i förhållande till hudfärg. Dominelli (2008) menar exempelvis att hudfärgen vit tilldelas positiva egenskaper och hudfärgen svart negativa egenskaper. Dessa maktordningar och rasifierande strukturer återfinns i resultatet som visar på att det finns mekanismer i rättsväsendet som medför återkommande mönster av ofördelaktiga och orättvisa utfall för personer med utländsk bakgrund, och att det finns anledning att anta att målet med likabehandling inom rättsväsendet inte uppfylls. Genom att det finns återkommande skillnader i villkor och förutsättningar för vissa grupper i samhället, utifrån exempelvis hudfärg, synliggörs att det finns rasifierande strukturer och att de med utländsk bakgrund särbehandlas negativt. Att bli negativt särbehandlad på grund av sina yttre egenskaper kan bidra till att individer och grupper saknar tilltro till att rättsväsendet gör en rättvis bedömning, och därmed upplevs en otrygghet gentemot samhället i stort. Det kan tänkas att låg tilltro till samhället och dess institutioner som har som syfte att agera beskyddande för befolkningen kan leda till en social utsatthet och skapa en negativ process för de med utländsk bakgrund. Det intersektionella perspektivet synliggör hur maktstrukturer såsom sociala värderingar, idéer och normer som finns i samhället, bibehålls och hur synen på vad som är normalt respektive avvikande uppstår (Matsson, 2015). Detta kan tolkas som att majoritetsbefolkningen i samhället har förtur i tolkningen av hur världen ska uppfattas.

I det resultat som pekar på särbehandling inom rättsprocessen har det visat sig att i takt med att invandringen till Sverige har ökat, har skillnader i överrisk att misstänkas eller dömas för brott mellan personer med inhemsk och utländsk bakgrund ökat parallellt. Denna skillnad i överrisk att misstänkas eller dömas för brott är numera utmärkande när

det gäller de med utländsk och inhemsk bakgrund. Hur individer och grupper begriper och förstår verkligheten påverkas och ligger till grund för de strukturella missförhållanden som existerar i samhället (Matsson, 2015). Den ökade skillnaden i överrisk att misstänkas eller dömas för brott kan tänkas bygga på stora olikheter i sociala värderingar, idéer och normer mellan majoritetsbefolkningen och de med utländsk bakgrund, vilket kan leda till en uppfattning av de med utländsk bakgrund som avvikande utifrån majoritetsbefolkningens syn. Denna avvikande syn gällande sociala värderingar, idéer och normer om de med utländsk bakgrund och majoritetsbefolkningens misstanke mot dem kan leda till överrisk att misstänkas för brott eller dömas. Detta kan i sin tur leda till en ökad bevakning av gruppen i form av högre polisnärvaro i områden där många med utländsk bakgrund bor. Vidare kan detta leda till att majoritetsbefolkningen har en ökad benägenhet att anmäla misstänkta brott samt har en ökad uppmärksamhet mot vad de kan anse vara misstänksamt hos de med utländsk bakgrund. Vid ökad bevakning kan det tänkas att fler brott upptäcks hos de med utländsk bakgrund, därav ökar även skillnaderna i att dömas för brott hos de med utländsk bakgrund jämfört med de med inhemsk bakgrund. Dominelli (2008) menar att rasism är en produkt av invecklade relationer mellan över- och underordnade maktpositioner som skapades under kolonialismen och som än idag reproduceras. Om man förstår historien, kan man även förstå de maktförhållanden där idén om den vita mannens överlägsenhet ligger bakom den europeiska dominansen över stora delar av världen sedan flera hundra år tillbaka. Detta kan tänkas särskilja majoritetsbefolkningen som ett *vi*, och de med utländsk bakgrund som *de andra*, vilket ytterligare förstärks genom att negativa egenskaper tillskrivs de med utländsk bakgrund och kan vara en bidragande orsak till att empirin redovisar att ökad invandring har en korrelation med ökad överrisk att misstänkas eller dömas för brott hos de med utländsk bakgrund. Resultatet har även påvisat att brottsstatistik för de med utländsk bakgrund kan vara missvisande på grund av diskriminering inom rättssystemet och ge en bild av att gruppen är mer brottslig än den faktiskt är.

6.2.2 Strukturell och institutionell rasism

Institutionell rasism uppkommer när rådande regler och normer hos samhällsinstitutioner så som rättsväsendet begränsar vissa minoriteter att uppnå lika möjligheter som resten av samhället (Dominelli, 2008; Reyes & Kamali, 2005). I resultatet framgår att strukturell och institutionell diskriminering förekommer för de med utländsk bakgrund, vilket kan innebära att de med utländsk bakgrund diskrimineras och inte har samma möjligheter som

majoritetsbefolkningen, exempelvis när det kommer till rättssäkerhet, att nå arbetsmarknaden eller att få sin rätt inom socialförsäkringssystemet. En möjlig konsekvens av detta kan vara social utsatthet hos de med utländsk bakgrund och leda till en överrisk att misstänkas eller dömas för brott. Inom rasifierande strukturer råder en social skiktning och systematisk ojämlikhet mellan personer med inhemsk och utländsk bakgrund (Edling & Liljeros, 2016). Ojämliga förutsättningar kan eventuellt leda till stärkt makt för majoritetsbefolkningen och till försvagad makt för minoriteter samt att rasifierande strukturer upprätthålls och därmed leder till ytterligare social utsatthet för de med utländsk bakgrund. Detta återspeglas tydligt i resultatet som påvisar att det finns mekanismer bakom strukturell och institutionell diskriminering utifrån etnisk och religiös tillhörighet, och att det förekommer institutionell rasism inom polisen och övriga delar av rättsväsendet. Strukturell och institutionell rasism kan påverka rättssäkerheten för de med utländsk bakgrund och ge minskat skydd från samhället. Det kan i sin tur tänkas öka misstron på att rättsreglerna tillämpas förutsägbart och rättvist hos de med utländsk bakgrund. Misstro som kan tänkas leda till att de med utländsk bakgrund inte förlitar sig på rättssystemet och samhället i stort samt öka deras sociala utsatthet och känsla av otrygghet i samhället och kan leda till en överrisk att misstänkas eller dömas för brott.

Resultatet visar att för de med utländsk bakgrund går misstanke om brott mer sällan vidare till åtal och straff än jämfört med misstänkta med inhemsk bakgrund. Det finns skillnader i påföljd mellan de med utländsk och inhemsk bakgrund när det gäller brott mot frihet och frid, bedrägeribrott och trafikbrott. Rätten tenderar att ge åtalade med utländsk bakgrund högre straff som avskräckande åtgärd, baserat på stereotypa föreställningar om gruppen som helhet och inte baserat på den åtalades omständigheter och brott (Brottsförebyggande rådet, 2019). Edling och Liljeros (2016) beskriver att etniska tillhörigheter andra än majoritetens hamnar i underordnade positioner i samhällets institutioner vilket leder till utanförskap och diskriminering av de med utländsk bakgrund. Resultatet påvisar att den studerade gruppen har en överrisk att misstänkas och sedan en underrisk att dömas för brottet de misstänks för jämfört med de med inhemsk bakgrund, vilket eventuellt pekar på att rasifierande strukturer återfinns hos rättsväsendet och kan leda till utanförskap och diskriminering. Då rätten tenderar att ge de med utländsk bakgrund högre straff som avskräckande åtgärd utifrån stereotypa föreställningar kan den orättvisan leda till en social utsatthet som kan befästa en kriminell karriär. Detta bekräftar hur rasifierande strukturer skapas och återskapas och hur detta leder till utanförskap och

svårigheter att ta sig in i det svenska samhället även för dem som är födda och uppvuxna i Sverige. Edling och Liljeros (2016) menar att etnicitet blir en markör för att positionera och kategorisera individer och grupper i samhället, samt upprätta social tillhörighet. Detta leder till att klasser i samhället numera bygger på etnicitet, snarare än ekonomiskt kapital. Etnicitet som markör för klass har blivit en ytterlighet för rasifiering och kan innebära att de med utländsk bakgrund som minoritetsgrupp tilldelas en klass som de själva inte kan påverka eller känner till. Utrikesfödda föräldrar till inrikesfödda barn kan ha internaliserat det svenska samhället och de rådande normer samt den klasstillhörighet de tilldelats vilket kan göra det svårt för dem att vägleda deras egna inrikesfödda barn.

6.2.3 Upplevelser av diskriminering

I primärdokumentet framkommer att de med utländsk bakgrund upplever högre frekvens av interaktioner med polisen och har upplevelser av särbehandling. De upplever också en högre grad av missnöje med polisens agerande och tolkar sitt missnöje som att de utsätts för diskriminering på grund av det bostadsområde de lever i och utifrån att de har utländsk bakgrund. Det finns stora kontraster gällande upplevelsen av polistrakasserier hos de med utländsk bakgrund, där vissa menar att poliser är rasistiska och andra menar att polisen är rättvisa. En tolkning kan vara att dessa kontraster i upplevelser av polisens agerande snarare speglar en individs samhällssyn än polisens faktiska agerande då det finns variationer i upplevelser av rättssystemet hos de med utländsk bakgrund. En annan tolkning kan vara att rasifierande strukturer, genom att över- och underordna utifrån exempelvis hudfärg (Dominelli, 2008) är en del av polisens agerande då de med utländsk bakgrund är föremål för polisinsatser i större utsträckning än de med inhemsk bakgrund. Utifrån resultatet kan man se att människor i auktoritetspositioner, exempelvis poliser kan missbruka sin position och agera diskriminerande vilket kan bekräfta upplevelsen av diskriminering hos de med utländsk bakgrund och att den diskrimineringen har med rasifierande strukturer att göra. Majoriteten av de med utländsk bakgrund misstänks eller döms inte för brott men riskerar att genom rasifiering tillskrivas egenskaper utifrån sin hudfärg, etnicitet, språk, nationalitet och religion (Dominelli, 2008; Molina, 1997) och ses därmed som en enhet där alla blir misstänkliggjorda. Uppfattningen om de med utländsk bakgrund som brottsliga konstrueras utifrån stereotypa föreställningar om gruppen som helhet, vilket genom rasifierande strukturer återskapas och kan leda till faktisk och upplevd diskriminering hos både brottsbenägna och icke brottsbenägna med utländsk bakgrund.

Det framkommer att poliser gör kontroller utifrån yttre attribut exempelvis utseende vilket leder till att brott som begås av de med utländsk bakgrund upptäcks oftare än hos de med inhemsk bakgrund då poliser i större utsträckning kontrollerar de med utländsk bakgrund. Edling och Liljeros (2016) menar att diskriminering, rasism och segregation är bakgrunden till att exempelvis unga från segregerade bostadsområden i större utsträckning blir föremål för frihetsberövande myndighetsutövning i olika former (Edling & Liljeros, 2016). Om polisen har hög närvaro i ett visst bostadsområde på grund av hög brottslighet kan invånare i det området uppleva sig obefogat övervakade och kan då få en aggressiv attityd gentemot polisen, vilket kan leda till en negativ utveckling med ännu högre polisnärvaro. diskriminering, rasism och segregation kan vara en förklaring till varför de med utländsk bakgrund har en överrisk att misstänkas och dömas för brott. Utifrån ett intersektionellt perspektiv kan man se hur social skiktning uppstår genom människors sociala relationer till varandra vilka i sin tur skapar mönster av hur vi uppfattar varandra utifrån olika kategorier, exempelvis klass, etnicitet, språk och ålder. Denna skiktning som uppstår i människors sociala relationer till varandra kan tänkas ge en bild av att de med utländsk bakgrund skulle behöva kontrolleras genom högre polisnärvaro. Utifrån brottsstatistik kan man se att de med utländsk bakgrund har en överrisk att dömas för brott i jämförelse med de med inhemsk bakgrund, samtidigt som majoriteten av de med utländsk bakgrund inte misstänks eller döms för brott. De med utländsk bakgrund kan uppfattas som negativa i förhållande till de med inhemsk bakgrund.

7. Diskussion

I följande kapitel kommer vi presentera en sammanfattning av studiens centrala resultat för att sedan diskutera det framkomna resultatet. Kapitlet fortsätter med en metoddiskussion för att kritiskt granska vår metod och avslutningsvis presenteras förslag till fortsatt forskning.

7.1 Sammanfattning av studiens centrala resultat

Syftet med denna uppsats är att undersöka misstänkt och lagförd brottslighet bland inrikesfödda personer som har utrikesfödda föräldrar samt kopplingar till rasifiering. Analysen genomförs med hjälp av intersektionellt perspektiv och rasifierande strukturer. De primärdokument som ingår i denna studie visar att inrikesfödda med utrikesfödda föräldrar har en överrisk att misstänkas eller dömas för brott i varierande grad. Den studerade gruppen har likt utrikesfödda och inrikesfödda med inrikesfödda föräldrar minskat sin andel i brottslighet, dock i lägre grad än övriga grupper, vilket bidrar till den högre överrisken. Utöver det visar resultatet att de med utländsk bakgrund är utsatta för rasifierande strukturer på olika nivåer i samhället, bland annat i mötet med polis och rättsväsendet. Förklaringar gällande den studerade gruppens överrepresentation som redogörs för i litteraturen såsom socioekonomiska- och migrationsfaktorer stämmer väl överens med det som framkommer i analysen, det vill säga att det finns en markant lägre överrisk att misstänkas eller dömas för brott efter justering för socioekonomiska och demografiska bakgrundsfaktorer.

7.2 Resultatdiskussion

Resultatet visar en tydlig koppling mellan rasifiering och överrisk att misstänkas eller dömas för brott för inrikesfödda med utrikesfödda föräldrar. Detta blir tydligt då den studerade gruppen generellt har gemensamma attribut i form av yttre egenskaper kopplade till utseende som avviker från det typiskt svenska samt generellt har språk, religion, etnicitet och kultur som också avviker från vad som anses vara svenskt. Det finns skillnader mellan den studerade gruppen, inrikesfödda med utrikesfödda föräldrar och utrikesfödda när det gäller överrisk att misstänkas för brott. Den studerade gruppen har en högre överrisk att misstänkas för brott i jämförelse med utrikesfödda trots samma attribut, vilket inte förklaras i resultatet. En möjlig anledning till den skillnaden kan vara i vilken utsträckning grupperna deltar i samhället utifrån arbete, utbildning och ålder.

Utifrån resultatet kan antas att gruppen utrikesfödda deltar i mindre utsträckning och rör sig mindre ute i samhället på grund av exempelvis högre ålder, språkförbistringar och generellt lägre anknytning till det svenska samhället i jämförelse med inrikesfödda med utrikesfödda föräldrar. Gruppen utrikesfödda kan tänkas ha en etablerad identitet som de återskapar i det svenska samhället medan inrikesfödda med utrikesfödda föräldrar skapar sin identitet i det svenska samhället och i högre grad påverkas av en komplex kombination av den svenska majoritetsbefolkningens konstruktioner om dem och deras föräldrars konstruktioner om dem. Det är också möjligt att det inom denna grupp skapas en subkultur som i sin tur skapar en egen klasstillhörighet där brottslighet återskapas som ett sätt att nå materiella tillhörigheter utifrån den standard som inrikesfödda med utrikesfödda föräldrar ser hos övriga med inhemska bakgrund och som deras föräldrar inte kan förse dem med. Det kan vara så att gruppen å ena sidan internaliserar den svenska kulturen då de växer upp i Sverige, å andra sidan kan de tänkas internalisera den kultur som föräldrarna har med sig från deras ursprungsland då den reproduceras genom föräldrarna och i hemmet de växer upp och lever i. Att som individ inte fullt ut tillhöra någon av dessa kulturer kan skapa den subkultur, där brottsbenägenheten kan antas vara hög för att åtnjuta det deras föräldrar inte kan ge dem men även utifrån att de konstrueras på ett sätt de själva inte känner igen sig i. Exempelvis konstrueras de av svenskar som utrikesfödda och av utrikesfödda som svenskar. I denna skärningspunkt skapas alltså denna subkultur där de oberoende av etnicitet, språk och religion skapar sin egen identitet som passar ihop med andra som tillhör samma grupp. Den studerade gruppen tillhör det svenska samhället men behandlas inte med samma fördelar som de med inhemska bakgrund vilket kan vara en början på att förstärka den eventuella subkultur de tillhör och internalisera de föreställningar som finns om dem, exempelvis att de är farliga eller kriminella.

De med utländsk bakgrund kommer generellt sett från ett samhälle strukturellt olikt det svenska samhället, vilket kan innebära att de har ett lågt socialt, kulturellt och ekonomiskt kapital. Att i Sverige ha ett lågt socialt, kulturellt och ekonomiskt kapital är rimligtvis vanligt vid flyktinvandring då språket är nytt, nätverket finns i hemlandet, arbetsmarknaden är svår att ta sig in på och resan till det nya landet kostat pengar. Att som förälder ha svårt att kommunicera med det samhälle barnen växer upp i leder i sig onekligen till en försvårande situation för både föräldrarna och barnen. Vi vet ännu inte riktigt hur ett lågt socialt, kulturellt och ekonomiskt kapital och föräldrars eventuella

svårigheter att kommunicera med samhället påverkar människor men det är rimligt att utgå ifrån att det innebär en sårbarhet för dem och deras barn. Det finns ofta skilda normer mellan ursprungslandet och det nya landet, dessa skilda normer kan visa sig i skilda inställningar till brott genom hemmiljön utifrån föräldrarna. Den studerade gruppen kan ta till sig olika inställningar till brott utifrån ursprungslandets norm som finns i hemmiljön och andra inställningar till brott som finns i det svenska samhället. Dessa normer och inställningar kan reproduceras av den studerade gruppen, en annan aspekt kan vara att dessa normskillnader ger upphov till konflikter mellan barnet och föräldern då barnet navigerar bland skillnader i normer och förväntningar mellan ursprungslandet och det nya hemlandet. Vi menar att detta kan skapa en stress och leda till ett eget förhållningssätt gentemot brottslighet och vad som anses som rätt och fel. Olika normer skulle kunna vara kvinnors sexuella självbestämmande och heder eller normer kring olika typer av drogbruk som kan vara socialt accepterat i vissa länder men som är brottsligt i Sverige.

Även barnaga kan tänkas mer eller mindre accepterat utifrån de olika normskillnader som finns mellan ursprungsland och det nya landet. Inrikesfödda med utrikesfödda föräldrar som växer upp med aga som disciplineringsmetod kan eventuellt uppleva stress, dels utifrån våldet men också utifrån att det är brottsligt och att de kan upptäcka att majoriteten av deras omgivning inte uppfostras på detta sätt. Att leva i två världar, en där individen accepterar barnaga som rätt och en där individen vet att barnaga är brottsligt kan också tänkas leda till en dubbel identitet som i sin tur kan leda till stress och skapa en sårbarhet. För inrikesfödda kvinnor med utrikesfödda föräldrar kan den konstruerade bilden om henne vara annorlunda än den kvinnan skapat om sig själv. Den konstruerade bilden av kvinnan kan leda till att hon själv känner förvirring kring sin egen identitet om hon inte har samma bild av sig själv. Detta kan i sin tur skapa en stark drivkraft att förstärka den egna upplevda identiteten gentemot den identitet som skapas för henne i samhället eller kan även här leda till en dubbel identitet. Dessa sårbarhetsfaktorer som skapas under olika tidpunkter i livet kan leda till ökad risk att misstänkas eller dömas för brott.

När vi började arbeta med uppsatsen upptäckte vi att inrikesfödda med utrikesfödda föräldrar som återfinns inom brottslighet utmärker sig som en grupp i stort behov av sociala insatser utifrån den överrisk att misstänkas eller dömas för brott som beskrivs och de sociala problem det kan medföra, exempelvis i form av diskriminering, utanförskap, svårigheter att ta sig in i utbildningssystem och på arbetsmarknad vilket kan leda till

fattigdom och psykisk ohälsa. Vår analys visar att det till viss del ligger socioekonomiska faktorer samt en konstruerad bild om den studerade gruppen bakom den höga överrisk att misstänkas för brott. Därmed bör svensk välfärdspolitik åter sätta fokus på det den en gång utmärkte sig för innan inrikesfödda med utrikesfödda föräldrar hade högst överrisk för brottslighet, nämligen god integrering med goda sociala resurser. Vår uppsats påvisar även att det till lika stor del behövs en strukturell förändring inom rättsväsendet då rättsväsendet skapar och återskapar rasifierande strukturer hos både den enskilde polisen och det svenska rättsväsendet, det vill säga hela rättskedjan från första kontakt till verkställande av straff. Teorier, arbetsmetoder och nya förhållningssätt behöver arbetas fram likväl och det finns ett behov av att sätta samman relevanta utbildningar riktade till alla samhällsfunktioner för att förebygga och undvika samt bemöta strukturell rasism och ojämlikhet.

7.3 Metoddiskussion

Vi anser att en kunskapsöversikt uppfyller uppsatsens syfte då det är att undersöka misstänkt och lagförd brottslighet bland inrikesfödda personer som har utrikesfödda föräldrar samt kopplingar till rasifiering. Dock har valet att ge en övergripande bild av den undersökta brottsligheten bland den studerade gruppen gjorts på bekostnad av en djupare analys. En annan metod skulle kunna ge ett annat resultat att analysera, och andra teorier skulle belysa andra aspekter. Alternativa resultat skulle kunna handla om att ge ett perspektiv utifrån gruppens upplevelser och situation, men också rättsväsendets perspektiv. Vi anser att vald metod kan ge en övergripande bild som passar inom ramen för en kandidatuppsats omfång och kan fungera som en utgångspunkt för framtida forskningsfrågor. Genom att göra mer än summera aktuell forskning, det vill säga att man utreder eller förklarar olikheter och likheter (Backman (2016), kan en ökad kunskap skapas genom att svara på syfte och frågeställningar. Sökningen av primärdokument har styrts utifrån fasta kriterier för att minska risken att påverkas av bias i val av litteratur, men även för att minska den påverkan vår förförståelse kan ha på resultat, analys och diskussion då vi båda har utländsk bakgrund. Vi har genom arbetet beaktat vad Backman (2016) kallar publikationsbias vilket är en benägenhet att utelämna resultat som inte passar in forskarens egen förståelse genom att se det som oviktigt, för att så långt som möjligt visa transparens i uppsatsen. En fördel med vald metod är att den tillåter flera olika beskrivningar (Svensson et al., 2015) vilket gör att vår förförståelse inte behöver bli ett hinder i arbetet med det valda ämnet. Redan genom vårt val av syfte och

frågeställningar formas uppsatsen av vår bild av världen (Svensson, 2015) och innebär att vi använder vår förförståelse till att formulera forskarfrågor väckta av ett intresse att veta och samtidigt föra upp ett perspektiv på det valda ämnet. Detta kan kopplas till uppsatsens validitet, reliabilitet och generaliserbarhet som kan ses starkare utifrån frågeställning ett och mindre säkert utifrån frågeställning två, då den inte innehåller statistik utan behöver tolkas och analyseras för att kunna ge ett svar som en person med annan förförståelse skulle kunna tolka och analysera på annat sätt om studien replikeras. Däremot kan vi se en ökad validitet genom att vi med urvalskriterier avgränsat våra primärdokument till enbart kvalitetsgranskad litteratur med innehåll kopplat till våra frågeställningar och därmed kunnat ge en generell bild med kvalitet av forskningsläget.

7.4 Förslag till fortsatt forskning

Vi efterfrågar mer djupgående forskning som analyserar det komplexa i att befinna sig mellan två världar som inrikesfödda med utrikesfödda föräldrar kan tyckas befinna sig i utifrån förväntningar och konstruktioner om gruppen, dels från de som konstruerar dem som *svenskar* och de som konstruerar dem som *invandrare*. Vidare skulle det vara till nytta för praktiskt socialt arbete att öppet studera rasifierande strukturer och brottslighet både genom kvantitativ forskning exempelvis enkäter och kvalitativ forskning genom intervjuer eller fokusgruppintervjuer för att bidra till att synliggöra ojämlikheter, och sociala problem som uppstår för den studerade gruppen. Vi har uppmärksammat att ett samhällsperspektiv där man utgår från rättsväsendet och belyser strukturer och mekanismer till rasifiering inom det, generellt inte återfinns i resultatet. Därför efterfrågar vi även forskning om rasifierande strukturer utifrån rättsväsendets perspektiv därför att vi tror att det kan vara till nytta för professionella i arbetet med att göra strukturella förändringar för att förhindra att diskriminering uppstår. Avslutningsvis ser vi ett behov av djupare analys om varför överrisk att misstänkas eller dömas för brott är högre för den studerade gruppen och mekanismerna bakom det för att inom socialt arbete kunna skapa teorier och arbetssätt att förebygga, möta och jobba med de sociala problem det skapar.

Referenslista

Adamson, G. (2020). Migrants and Crime in Sweden in the Twenty-First Century. *Society*, 59, 9–21.

<https://doi.org/10.1007/s12115-019-00436-8>

Ansala, L., Hämmäläinen, U., & Sarvomäki, M. (2020). Age at arrival, parents, and neighborhoods: Understanding the educational attainment of immigrant´s children. *Journal of economic Geography*, 20(2), 459–480. <https://doi:10.1093/jeg/lbz017>

Backman, J. (2016). *Rapporter och uppsatser*. Studentlitteratur.

Beckley, A. L. (2015). Age at immigration and crime in Stockholm using sibling comparisons. *Social Science Research*, 53, 293-251.

DOI: [10.1016/j.ssresearch.2015.06.006](https://doi.org/10.1016/j.ssresearch.2015.06.006)

Bildtgård, T., & Tielman, S. (2007). Hur man gör litteraturöversikter. Stockholm: Socialhögskolan. DOI: [10.13140/RG.2.2.12982.09285](https://doi.org/10.13140/RG.2.2.12982.09285)

Brottsförebygganderådet. (1996). *Invandrare och invandrares barns brottslighet*. <https://files.osf.io/v1/resources/ttda8/providers/osfstorage/589f1e80b83f6901fdb7abed?action=download&version=1&direct&mode=render>

Brottsförebygganderådet. (2005). *Brottslighet bland personer födda i Sverige och i utlandet*.

https://bra.se/download/18.cba82f7130f475a2f1800012697/2005_17_brottslighet_bland_personer_fodda_sverige_och_utlandet.pdf

Brottsförebygganderådet. (2008). *Diskriminering i rättsprocessen - Om missgynnande av personer med utländsk bakgrund*.

https://bra.se/download/18.cba82f7130f475a2f180007887/1371914724514/2008_4_diskriminering_i_rattsprocessen.pdf

Brottsförebygganderådet. (2019). *Nordiska studier om brottslighet bland personer med utländsk och inhemsk bakgrund*.

https://bra.se/download/18.62c6cfa2166eca5d70eed454/1614334640061/2019_Nordiska_studier_om_brottslighet_bland_personer_med_utlandsk_och_inhemsk_bakgrund.pdf

Brottsförebygganderådet. (2021). *Misstänkta för brott bland personer med inrikes respektive utrikes bakgrund*.

https://bra.se/download/18.1f8c9903175f8b2aa70f6df/1631107319978/2021_9_Misstankta_for_brott_bland_personer_med_inrikes_respektive_utrikes_bakgrund.pdf

Bryman, A. (2018). *Samhällsvetenskapliga metoder*. Liber.

Bäckman, O., Estrada, F., Nilsson, A., & Siversson, F. (2021). Criminal convictions and immigrant background 1973–2017 in Sweden – have differences increased or declined? *Nordic Journal of Criminology*. 22(2). 149-168.

<https://doi.org/10.1080/2578983X.2021.1900038>

David, M. & Sutton, C.D. (2016). *Samhällsvetenskaplig metod*. Studentlitteratur.

Dominelli, L. (2008). *Anti-racist social work*. Palgrave Macmillan.

Edling, C. & Liljeros, F. (2016). *Ett delat samhälle: makt, intersektionalitet och social skiktning*. Liber.

Erving, G (2020). *Stigma: Den stämplades roll och identitet*. Studentlitteratur.

Falck, S. (1982). Den kriminelle invandrer eller en farlig forskningsmyte. *Nordisk Tidsskrift for Kriminalvitenskap*, 69, 118–137.

<https://tidsskrift.dk/NTfK/article/view/70967/102929>

Forsberg, C. & Wengström, Y. (2016). *Att göra systematiska litteraturstudier: värdering, analys och presentation av omvårdnadsforskning*. Natur & kultur.

- Friberg, F. (2017). *Dags för uppsats - Vägledning för litteraturbaserade examensarbeten*. Studentlitteratur
- Jacobsen, D. I (2012). *Förståelse, beskrivning och förklaring: introduktion till samhällsvetenskaplig metod för hälsovård och socialt arbete*. Studentlitteratur
- Kardell, J. (2011). *Utländsk bakgrund och registrerad brottslighet – överrepresentationen i den svenska kriminalstatistiken*. (2011, 1) [Doktorsavhandling, Stockholms universitet].
<https://www.diva-portal.org/smash/get/diva2:450990/FULLTEXT01.pdf>
- Kardell, J. & Carlsson, K.-M. (2009). Lagföringar av invandrare och invandrares barn i de nordiska länderna. *Nordisk Tidskrift för Kriminalvetenskap*. 96(3), 237-261.
<https://doi.org/10.7146/ntfk.v96i3.71748>
- Kardell, J & Martens, P. L. (2013). Are children of immigrants born in Sweden more Law Abiding than immigrants? A reconsideration. *Race and Justice*, 3(3), 167-189.
<https://doi.org/10.1177/2153368713486488>
- Korol, L., & Bevelander, P. (2021). Ethnic harassment and the protective effect of positive parenting on immigrant youths' antisocial behavior. *Child & Youth Care Forum*, 50(5), 805-826. <https://doi.org/10.1007/s10566-021-09600-w>
- Lindqvist, R., & Nygren, L. (2016). Sociologi och socialt arbete. I A. Meeuwisse., H. Swärd., S. Sunesson., M. Knutagård (Red.), *Socialt: arbete en grundbok* (s.180–197). Natur & kultur
- Martens, P. L. (1997). Immigrants, crime, and criminal justice in Sweden. *The University of Chicago Press*. 21, 183-255. <https://doi.org/10.1086/449251>
- Mattsson, T. (2021). *Intersektionalitet i socialt arbete: teori, reflektion och praxis*. Gleerups
- Molina, I. (1997). *Stadens rasifiering - etnisk boendesegregation i folkhemmet*. Stockholm: Uppsala universitet, department of social and Economic Geography

Olsson, H., & Sörensen, S. (2021). *Forskningsprocessen, kvalitativa och kvantitativa perspektiv*. Liber

Schclarek, Mulinari, L. (2017). *Slumpvis utvald: Ras-/etnisk profilering i Sverige*. Civil Right Defenders.

https://www.criminology.su.se/polopoly_fs/1.361560.1513162298!/menu/standard/file/CRD-5600-Rapport_Slumpvis-utvald_final.pdf

Schclarek, Mulinari, L. (2020). *Race and order - Critical perspectives on crime in Sweden*. [Doktorsavhandling, Stockholms universitet].

<https://www.criminology.su.se/forskning/avhandlingar-och-publikationer/avhandlingar/race-and-order-critical-perspectives-on-crime-in-sweden-1.494750>

SOU 2005:69. *Sverige inifrån: Röster om etnisk diskriminering*.

<https://www.regeringen.se/49bb02/contentassets/1d93e7a133f74981be87214b5ad2f5bc/sverige-inifran---roster-om-etnisk-diskriminering>

SOU 2006:30. *Är rättvisan rättvis? Tio perspektiv på diskriminering av etniska och religiösa minoriteter inom rättssystemet*.

<https://www.regeringen.se/contentassets/106cc584ae1a489db46fde9bbbc090ab/ar-rattvisan-rattvis-tio-perspektiv-pa-diskriminering-av-etniska-och-religiosa-minoriteter-inom-rattssystemet-sou-200630>

Statistiska Centralbyrån. (2020). *Uppväxtvillkor för barn med utländsk bakgrund*. 2020:3.

https://www.scb.se/contentassets/ed22f1c0a03e4ee199bad44cc32162e0/le0102_2020a01_br_be51br2003.pdf

Strohmeier, D., Kärnä, A., & Salmivalli, C. (2011). Intrapersonal and interpersonal risk factors for peer victimization in immigrant youth in Finland. *Developmental Psychology*, 47(1), 248–258. <https://doi.org/10.1037/a0020785>

Svensson, P. (2015). Teorins roll i kvalitativ forskning. I G. Ahrne., & P. Svensson (Red.), *handbok i kvalitativa metoder* (s.206–219). Liber

Svensson, P., & Ahrne, G. (2015). Att designa ett kvalitativt forskningsprojekt. I G. Ahrne., & P. Svensson (Red.), *handbok i kvalitativa metoder* (s.16–31). Liber

Svensson, R., & Shannon, D. (2021). Immigrant background and crime among young people, an examination of the importance of delinquent friends based on national self-report data. *Youth & Society*, 53(8), 1335–1355.

<https://doi.org/10.1177/0044118X20942248>

Sveri, B. (1980). *Utlänningars brottslighet: en jämförelse mellan om grövre brott övertygade personer 1967 och 1977*. Stockholm: Kriminalvetenskapliga institutet vid Stockholms universitet.

Regeringskansliet. (2000). *Begreppet invandrare – användningen i myndigheters verksamhet*. Stockholm

Reyes, P. D., & Kamali, M. (2005). *Bortom Vi och Dom - Teoretiska reflektioner om makt, integration och strukturell diskriminering*. Stockholm: Statens offentliga utredningar.

Vetenskapsrådet. (2017). *God Forskningssed*. Vetenskapsrådet.

Wigerfelt, B., Wigerfelt, A. S., & Kiiskinen, J. (2014). When colour matters, policing and hate crime. *Social Inclusion*, 2(1), 1-11.

<https://doi.org/10.17645/si.v2i1.31>

Wästerfors, D., & Burcar, Alm, V. (2020). ‘They are harsher to me than to my friend who is blonde’. Police critique among ethnic minority youth in Sweden. *Journal of youth studies*, 23(2), 170-188.

<https://doi.org/10.1080/13676261.2019.159>

Bilagor

Bilaga 1

Genomförande av litteratursökning i databaserna Discovery och SocIndex

Sökord: second generation immigrants Publicerad 1930-01-01 till 2021-12-31	Sökresultat: 11 465
---	---------------------

Sökord: second generation immigrants AND crime Publicerad 1930-01-01 till 2021-12-31	Sökresultat:192
--	-----------------

Sökord: second generation immigrants AND crime Publicerad 1996-01-01 till 2021-12-31	Sökresultat:251
--	-----------------

Sökord: second generation immigrants AND crime AND Sweden Publicerad 1996-01-01 till 2021-12-31	Sökresultat: 10
Sökord: second generation immigrants AND crime AND Scandinavia Publicerad 1996-01-01 till 2021-12-31	Sökresultat: 0

Sökord: second generation immigrants* AND crime* AND scandinavia, OR norway, OR sweden, OR denmark OR finland OR iceland*	Sökresultat: 13
--	-----------------

Publicerad 1996-01-01 till 2021-12-31

Sökord: second generation immigrants*
AND crime* AND scandinavia, OR
norway, OR sweden, OR denmark OR
finland OR Iceland
AND discrimination*

Publicerad 1996-01-01 till 2021-12-31

Sökresultat: 1

Sökord: second generation immigrants*
AND crime* AND scandinavia, OR
norway, OR sweden, OR denmark OR
finland OR Iceland
AND race profiling*

Publicerad 1996-01-01 till 2021-12-31

Sökresultat: 0

Sökord: second generation immigrants*
AND crime* AND scandinavia, OR
norway, OR sweden, OR denmark OR
finland OR Iceland
AND racial discrimination*

Publicerad 1996-01-01 till 2021-12-31

Sökresultat: 0

Sökord: second generation immigrants*
AND crime* AND scandinavia, OR
norway, OR sweden, OR denmark OR
finland OR Iceland
AND racialization*

Publicerad 1996-01-01 till 2021-12-31

Sökresultat: 0

Bilaga 2

Översikt av granskade primärdokument.

	Titel	Författare År Land	Tidskrift/My ndighet	Syfte	Resultat	Tema	Inkluderad eller exkluderad
1	Age at arrival, parents, and neighborhoods: Understanding the educational attainment of immigrant´s children.	Laura Ansala Ulla Hämmäläinen Matti Sarvimäki 2020 Finland	Journal of Economic Geography	Ta reda på hur inrikesfödda med utrikesfödda föräldrar klarar uppväxten i Finland, med fokus på utbildning och arbetsmarknad.	Ålder och prägling av hemland samt dess påverkan på utbildning och arbetsförmåga.	Diskriminering inom rättsväsendet	Inkluderad
2	Age at immigration and crime in Stockholm using sibling comparisons	Amber L. Beckley 2015 Sverige	Elsevier	Jämföra ålders inverkan på hur inrikesfödda med utrikesfödda föräldrar klarar uppväxten i Stockholm, med fokus på utbildning och brottslighet,	Sannolikheten att hamna I brottslighet har inte med ålder att göra, utan snarare med familjeegenskaper.	Brottslighet	Exkluderad
3	Are children of immigrants born in Sweden more law-abiding thans immigrants? A reconsideration	Johan Kardell Peter L. Martensens 2013 Sverige	Race and justice	Att utröna huruvida utrikesfödda har fler antal brottsdomar än inrikesfödda med utrikesfödda föräldrar.	Antalet brottsdomar skiljer sig inte mycket mellan utrikesfödda och inrikesfödda med utrikesfödda föräldrar. Däremot skiljer sig typen	Brottslighet	Inkluderad

					av brott dessa grupper begår.		
4	Brottslighet bland personer födda i Sverige och i utlandet. Brottsförebyggande rådet	Peter Martens Stina Holmberg 2005 Sverige	Rapport	Att med vetenskapliga analysmetoder undersöka hur "svensk och utländsk bakgrund" tillsammans med andra sociala faktorer bidrar till att förklara registrerad misstänkt brottslighet.	Resultatet visar att de som är födda utomlands är oftare registrerade för brott än inrikesfödda personer. Större överrisk för vissa brott än andra. Inrikesfödda med utrikesfödda föräldrar är oftare registrerade för typiska ungdomsbrott.	Brottslighet	Inkluderad
5	Diskriminering i rättsprocessen. Om missgynnande av personer med utländsk bakgrund. Brottsförebyggande rådet	Peter Martens David Shannon och Nina Törnqvist 2008 Sverige	Rapport	Att beskriva på vilka sätt beteenden och strukturer inom rättsväsendet kan leda till att personer med utländsk bakgrund missgynnas under rättsprocessen samt att diskutera hur rättsväsendet kan gå tillväga för att minska risken för sådan diskriminering.	Resultaten synliggör strukturer inom rättsväsendet som kan leda till att personer med utländsk bakgrund diskrimineras under rättsprocessen.	Diskriminering inom rättsväsendet	Inkluderad
6	Ethnic Harassment and the Protective Effect of Positive Parenting on	Liliia Korol och Pieter Bevelander	Child & Youth Care Forum	Att redogöra hur positivt föräldraskap kan förhindra negativa effekter av etniska trakasserier i skolan.	Positivt föräldraskap har en stor påverkan när det gäller att förhindra antisocialt beteende som annars skulle komma från	Diskriminering inom rättsväsendet	Exkluderad

	Immigrant Youths' Antisocial Behavior				etniska trakasserier från jämnåriga.		
7	Immigrant Background and Crime Among Young People: An Examination of the Importance of Delinquent Friends Based on National Self-Report Data	Robbert Svensson David Shannon 2021 Sverige	Youth & Society	Att utröna hur sociala faktorer (föräldrar, skola, vänner) påverkar sannolikheten att begå brott bland de med utländsk bakgrund.	Att brottsliga vänner och jämnåriga har en större påverkan på sannolikheten att begå brott bland de med utländsk jämfört med de med inhemsk bakgrund.	Brottslighet	Inkluderad
8	Immigrants, crime, and criminal justice in Sweden	Peter L. Martens 1997 Sverige	Crime and justice	De med utländsk bakgrund har en större benägenhet att begå brott – kan detta ha att göra med det svenska välfärdssystemet?	De med utländsk bakgrund har en högre statistisk benägenhet att begå brott och specifikt våldsbrott, vilket tros bero på att man ej förstår sig på samhällskoder och därmed ej upplever den frihet som de med inhemsk bakgrund erfar.	Brottslighet Diskriminering inom rättsväsendet	Exkluderad
9	Immigration and crime: a time-trend analysis of self-reported	Zoran Vasiljevi Robert Svensson	Nordic journal of criminology	Redogöra för omfång och trend under en tidsperiod baserat på	Man ser en minskning av antal egenrapporterade brott hos de med utländsk bakgrund.	Brottslighet	Exkluderad

	crime in Sweden, 1999–2017	David Shannon 2020 Sverige		invandring och ursprungsland.			
10	Intrapersonal and Interpersonal Risk Factors for Peer Victimization in Immigrant Youth in	Dagmar Strohmeier Antti Karra 2011 Finland	Developmental Psychology	Redogöra kopplingen mellan invandring och upplevd diskriminering hos barn i Finland.	De med utländsk bakgrund upplevde högre nivå av diskriminering. utrikesfödda upplevde mer utanförskap och vänlighet medan inrikesfödda med utrikesfödda föräldrar upplevde fysisk mobbning och sexuella och rasistiska påhopp.	Diskriminering inom rättsväsendet .	Exkluderad
11	Invandrarers och invandrarers barns brottslighet. Brottsförebyggande rådet	Jan Ahlberg 1996 Sverige	Rapport	Att analysera om invandrare och invandrarers barn är över- eller underrepresenterade vad avser brottslighet av olika slag samt vilka olika nationalitetsgrupper som då representeras.	Invandrare är överrepresenterade i brottslighet. Baserat på den s.k. brottsparticipationen är överrepresentationen för invandrare jämfört med svenskar 2,1. Det innebär att drygt dubbelt så stor andel invandrare som svenskar registrerades för brott under perioden 1985–1989.	Brottslighet	Inkluderad

12	Migrants and Crime in Sweden in the Twenty-First Century	Göran Adamson 2020 Sverige	Society	Syftet är att vetenskapligt analysera den statistisk som BRÅ tillhandahållit mellan 2002 och 2017.	Antalet brott i Sverige som begås av människor med utländsk bakgrund har ökat från 31% till 58%. Detta medan andelen utrikesfödda i den totala befolkningen har ökat från 18 % till 33%.	Brottslighet Diskriminering inom rättsväsendet	Exkluderad
13	Misstänkta för brott bland personer med inrikes respektive utrikes bakgrund. Brottsförebyggande rådet	2021 Sverige	Rapport	Att med vetenskapliga analysmetoder undersöka hur ”svensk och utländsk bakgrund” tillsammans med andra sociala faktorer bidrar till att förklara registrerad misstänkt brottslighet	Resultaten visar ett övergripande mönster att andelen brottsmisstankar som avser inrikesfödda med två inrikesfödda föräldrar har minskat både för brott totalt och för de flesta brottskategorier, medan det skett ökning i andelen misstankar som registrerats på de tre grupperna inrikesfödda med två utrikesfödda föräldrar, utrikesfödda samt icke folkbokförda.	Brottslighet	Inkluderad
14	National Cohort Study of Suicidality and Violent Criminality among Danish Immigrants	Roger T. Webb Sussie Antonsen Pearl L.H. Mok	Plos one	Undersöka brottsligt beteende och om de bygger på/orsakas av att en grupp individer har gemensamma egenskaper.	Risken för brottslighet ökar påtagligt bland unga som dras med i gäng. De med utländsk bakgrund har högre risk för ohälsa och brottslighet än etniska danskar.	Brottslighet	Exkluderad

		Esben Agerbo Carsten B. Pedersen 2015 Danmark					
15	Nordiska studier om brottslighet bland personer med utländsk och inhemsk bakgrund. Brottsförebyggande rådet	Mona Backhans Petra Sundlöf 2019 Sverige	Rapport	Att undersöka omfattningen och karaktären på den forskning och utredningsverksamhet som hittills bedrivits gällande särbehandling inom rättskedjan och skillnader i brottslighet mellan personer med inhemsk och utländsk bakgrund	Resultaten visar att utrikesfödda, Inrikesfödda med två utrikesfödda föräldrar har en överrisk för någon misstanke om brott. Det visar att det för personer med utländsk bakgrund kan finnas en högre risk att dömas till fängelse vid en lagföring och att särbehandling inom rättskedjan förekommer.	Brottslighet Diskriminering inom rättsväsendet	Inkluderad
16	Lagföringar av invandrare och invandrares barn i de nordiska länderna	Johan Kardell Karl-Magnus Carlsson 2009 Sverige	Nordisk Tidsskrift for Kriminalvidenskab	Den här artikeln syftar till att undersöka hur överriskerna att lagföras för brott ser ut 2005 utifrån lagföringar av personer med inhemsk och utländsk bakgrund boende i Danmark, Finland, Norge och Sverige.	Resultaten visar att ländernas strukturer vad gäller lagföringar indelat efter utländskt ursprung, i form av klassificeringarna invandrare eller barn till invandrare, är relativt likartade i många avseenden.	Brottslighet	Inkluderad

17	Personal networks and crime victimization among Swedish youth	Gerald Mollenhorts, Christofer Edling Jens Rydgren 2018 Sverige	Journal of scandinavian studies in criminology and crime prevention	Undersöka om risken att bli brottsoffer beror på riskabel livsstil och umgänge med brottslingar,	Man konstaterar att en riskabel livsstil och brottsligt umgänge ökar risken att bli brottsoffer. Även umgänge med andra brottsoffer ökar denna risk.	Brottslighet	Exkluderad
18	The end of Swedish exceptionalism? Citizenship, neoliberalism, and the politics of exclusion	Carl-Ulrik Schierup Aleksandra Ålund 2011 Sverige	Race & Class	Sverige är känt för att vara en invandravänlig, tolerant välfärdsstat, men har på senare tid fått påtryckningar från nyliberalister och EU-parlamentet att hantera sin invandring på ett mer strukturerat sätt.	De tillkortakommanden som uppdragats av tidiga multikulturella invandringsattityden har lett till ökad ungdomsarbetslöshet, ökad segregation och ökade upplopp och våldsamheter i samhället.	Brottslighet	Exkluderad
19	They are harsher to me than to my friend who is blonde. Police critique among ethnic minority youth in Sweden	David Wästerfors, Veronica Burcar Alm 2020	Journal of youth studies	Att genom kvalitativa intervjuer hos minoriteter undersöka upplevelsen av polisen.	Minoriteter kontrolleras och frihetsberövas utifrån området dem bor i och hur de ser ut, i större utsträckning än de med inhemsk bakgrund.	Diskriminering inom rättsväsendet	Inkluderad
20	Trends in alcohol intoxication among native	Zoran Vasiljevic, Robert Svensson	Sociology Elsevier	Att utveckla en bättre förståelse för hur dryckesmönster hos de med utländsk bakgrund	Resultatet visar att en trend på minskad alkoholförgiftning bland	Brottslighet	Exkluderad

	and immigrant youth in Sweden, 1999-2017: A comparison across family structure and parental employment status	och David Shannon 2021 Sverige		ser ut och hur de förändrats över tiden 1997–2017.	de med utländsk bakgrund.		
21	Utländsk bakgrund och registrerad brottslighet	Johan Kardell 2011 Sverige	Doktorsavhandling Stockholm universitet	Syftet är att redovisa den svenska forskningen kring överrepresentationen i registrerad brottslighet för personer med utländsk bakgrund under olika tidsperioder	Resultaten visar bland annat att det finns mekanismer i rättsväsendet som producerar återkommande mönster av ofördelaktiga och orättvisa utfall för personer med utländsk bakgrund.	Brottslighet	Inkluderad
22	Är rättvisan rättvis SOU 2006:30	Jerzy Sarnecki 2006 Sverige	Rapport	Syftet är att identifiera och kartlägga mekanismer bakom strukturell/ institutionell diskriminering på grund av etnisk och religiös tillhörighet.	Denna antologi visar att diskriminering mot personer med de med utländsk bakgrund förekommer i en rad områden inom rättsväsendet, från polisens ingripande till domstolarnas praxis.	Diskriminering inom rättsväsendet	Inkluderad

Bilaga 3

Alla födelseregioner utifrån BRÅ:s rapport från 2021 (Brottsförebyggande rådet, 2021) som anger ursprungsregioner för inrikesfödda med utrikesfödda föräldrar utifrån moderns födelse region.

Födelseregioner

<i>Afrika</i>	Östafrika	Nordafrika	Övriga Afrika			
<i>Asien</i>	Ostasien	Sydostasien	Sydasien	Centralasien	Västasien	Övriga Oceanien
<i>Amerika</i>	Sydamerika	Centralamerika	USA	Kanada		
<i>Australien</i>	Nya Zeeland					
<i>Europa</i>	Nya EU-länder	EU-15	Väst Europa utom Norden	Norden utom Sverige		

Bilaga 4

Brottskategorier – BRÅ gör en uppdelning i åtta övergripande brottskategorier

	Brottskategori	Lagrum
1	Brott mot liv och hälsa	BrB kap.3
2	Brott mot frihet och frid	BrB kap.4
3	Sexualbrott	BrB kap.6
4	Stöld, rån och andra tillgreppsbrott	BrB kap.8
5	Bedrägeri och annan oredlighet	BrB kap.9
6	Skadegörelsebrott	BrB kap.12
7	Brott mot trafikbrottslagen	Trafikbrottslag
8	Brott mot narkotikastrafflagen	Narkotikastrafflag